

COL·LECCIÓ DE DOCUMENTS DEL CONVENT DE SANT FRANCESC DE GIRONA (1224-1339)

(continuació)

TRANSCRIPCIÓ I ESTUDI DE
JILL R. WEBSTER

V

Venda: Pere Oller ven a fra Arnau de Cadireta, guardià dels franciscans, una part del seu hort, anomenat Fontanilles, al preu de 75 sous de Barcelona de tern, que ja havia rebut el convent com almoïna.

AHPF, pergami original (36×26 cm.) 22 de desembre, 1252.

Sit notum cunctis quod ego, Petrus Ollerius, per me et per omnes meos presentes et futuros non vi compulsus vel fraude aliqua inductus, sed bono animo et spontanea voluntate, ac nemine cogente et ob maximam utilitatem meam vendo et cum hoc presenti publico instrumento omni tempore valituro liberando, trado Deo et domui fratrum minorum in perpetuum in manu et potestate de vobis fratre Arnallo de Kadireta, guardiano eiusdem domus quamdam partem illius mei orti vocati de Fontaniliis; que vero pars dicti orti modo est platea, et est ipsa pars extra parietes novos, qui ibi sunt et affrontant ab oriente in alveo Undaris, a meridie in meo pariete novo, ab occidente in partita platee que fuit Salamonis iudei, a circio in carraria publica et in domibus Arnaldi de Baschanone. Predictam quidem partem dicti orti, que modo est platea, cum exitibus et ingressibus et pertinentiis et tenedonibus et cum omnibus aliis in se habentibus sibi que qualicumque modo pertinentibus et cum omni sua proprietate et integritate dicte domui fratrum minorum in perpetuum vendo et trado prout melius (...) precio septuaginta quinque solidorum Barchinonensium quos de bonis et elemosinis dicte domus recepissee confiteor, de quibus recognosco me a vobis bene esse pacatum, renunciando (...) et ideo predictam partem dicti orti, que modo est platea, de meo meorumque iure, posse et dominio traho et eicio eandem in prefatam domum ius,

posse et dominium transferendo cum omnibus locis (...), mittendo inde vos dictum fratrem A[rnaldum] de Kadireta nomine dicte domus in corporalem et vacuam possessionem in presenti cum hoc publico instrumento ad habendum et tenendum et omni tempore libere et quiete possidendum ad omnes voluntates dicte domus et fratrum eiusdem presentium et futurorum omni tempore ibi et inde faciendas sine aliquo retentu, quem ibi vel inde non facio omnibus meis vocibus et racionibus et omnium meorum inde perpetuo extinctis et penes dictam domum translatis, et convenio dicte domui et fratribus eiusdem presentibus et futuris per me et meos predictam vendicionem semper facere, habere et tenere in pace, et esse defensor et guarent contra cunctam viventem personam. Et ad hec facienda et complenda obligo dicte domui et fratribus eiusdem presentibus et futuris de eviccione et de omni interesse me et heredes meos et successores et omnia mea bona habita et habenda ubique, et super hiis renuncio omni iuri scripto vel non scripto mihi et meis competenti vel competituro. Hanc vero vendicionem predictae domui facio, salvo tamen iure ecclesie Gerundensis in omnibus, et est certum quod non teneor dicte domui et fratribus eiusdem de eviccione et interesse, si ecclesia Gerundensis vel alius nomine ipsius in predicta vendicione ali[quid] exigent racione domini, excipio tamen a predicta vendicione et mihi et meis semper retineo hoc scilicet quod ego et mei possimus facere in tenedone mihi residua domus (...).

Actum est hoc XI Kalendas Ianuarii anno Domini MCCL secundo.

Signum: Petrus Ollerii qui hoc firmo et laudo. Ego, Petrus d. Ermentera, testis. Raimundus de Caciano, testis.

Arnallus de Sancto Martino, qui hoc scripsit mandato B[ernardi] de Vicco publici Gerunde notarii. Ego, B[ernardus] de Vicco publicus Gerunde notarius subscribo.

VI

Venda: Venda feta per Guillerma de Valarde a favor de Pere Selvà (sense cap referència al convent).

A.H.P.F., pergami perdut. Resum: A.H.P.F., Repertori... N° 24. 3 de setembre, 1254.

VII

Venda: Oliva, vídua d'Arnau de Bescanó, amb el seu fill Bernat, venen al germà d'ella, Ramon d'Oliver, la seva casa a la parròquia de Santa Susanna del Mercadal, lliure de cens, al preu de 350 sous de Barcelona de tern.

A.H.P.F., pergami original (30×21 cm.) 9 de novembre, 1256.

Sit notum cunctis quod ego, Oliva uxor quondam Arnalli de Bascanono, et filius meus, Bernardus, per nos et per omnes nostros presentes atque futuros non vi compulsi nec fraude aliqua inducti sed gratis et ex certa sciencia, vendimus tibi Raimundo de Olivaria, fratri meo et cui vel quibus, dare vel dimittere, vendere vel inpignorare seu quolibet alio aliquo modo alienare volueris in perpetuum totam illam nostram domum quam tenemus et habemus in Merchatallo Gerunde, in parrochia Sancte Susanne, sicut affrontat ab oriente in alveo de Ugyario, a meridie in nostris domibus, ab occidente in camino publico, a circio in domibus Berengarii de Cerveria, ita ut teneas predictam domum et habeas et possideas tu et quicumque velis cum exitibus et ingressibus et solis et superpositis et parietibus et suffrimentis et stillicidis et cloacis et cum omnibus melioramentis ibidem factis et de cetero faciendis, et cum omnibus aliis in se habentibus sibi que qualicumque modo pertinentibus, prout melius ac lacius dici vel intelligi sive excogitari potest ad tuum tuorumque commodum et salvamentum et ad omnem tuum tuorumque voluntatem omni tempore faciendam, salvo iure prepositure mensis augusti, in omnibus et per omnia sine aliquo censu quod inde non dones tu nec tui dicte prepositure nisi quod dabis inde tu tuique successores nobis et successoribus nostris annuatim in festo Sancti Felicis pro turnis ad censum quod nos facimus iam dicte prepositure sex denarios Barchinone. Pro qua vendicione confitemur nos a te recepisse et penes nos habuisse exceptioni non numerate peccunie renunciando trecentos quinquaginta solidos Barchinone et si quid amplius valet eo precio totum gratis et ex certa sciencia tibi donamus donatione inter vivos, renunciando beneficio illius legis qua deceptis ultra dimidiam iusti pretii succurritur et cum hac presenti carta tibi et tuis in perpetuum valitura in corporalem ac vacuum possessionem totius predictae domus te inducimus ad habendum, tenendum et omni tempore possidendum, cedendo ac donando ibi et inde tibi et tuis omnes nostras acciones reales ac personales, directas et utiles, generales et speciales, atque etiam mixtas et totum nostrum ius et locum, et omni eodem modo, cedimus ac donamus tibi et tuis omnes voces et rationes nobis competentes, vobis competituras et totum nostrum ius et locum quod habemus et habere debemus in terciis et laudismis predictae domus ratione donationis quam inde mihi dicte Olive et viro meo predicto fecit dominus R[aimundus] de Monte Rubeo quondam bone memorie archidiaconus de Rogationibus prout in quadam carta inde ab ipso nobis confecta et a capitulo Gerundense firmata et laudata plenius continetur et promittimus tibi in nostra bona fide quod predictam domum faciamus tibi et tuis tenere et habere et possidere semper in pace et esse garentes ac defendentes contra cunctas personas et quod teneamur tibi et tuis de eviccione et de omni interesse. Et nos et nostri ante te et tuos contra omnem consequentem personam ibi aliquid requirentem cum nostris propriis expensis et missionibus, in placito et ante placitum, in iudicio et extra iudicium, ponere et honus litigii in nos suscipere et totam causam defendere tam in principali quam in facto, appellationis a principio usque in finem, obligando in his et pro his omnibus predictis et singulis tibi et tuis utique nostrum in solidum, renunciando beneficio dividendi (sic) accionis (nos) nostrosque heredes et successores, et omnia bona nostra mobilia et immobilia et se moventia, presentia et

futura, generales et speciales usque et semper renunciando omni iuri divino et humano, scripto vel non scripto, publico et privato, generali et speciali, canonico, scolastico et legali, quod a nobis vel pro nobis a nostris vel pro nostris, contra hoc sicut plenius suprascripta fuit a prima linea usque ad ultimam, modo vel in posterum allegare vel dici possint. Et ego, predicta Oliva quod hoc predicta attendam et compleam et in aliquo non contraveniam nec venire faciam tactis sacramento Sanctis quatuor Dei Evangeliiis corporaliter per Deum iuro. Actum est hoc quinto idus Novembris anno Domino MCCL sexto. Signum: Olive. Signum: Bernardi filii eius qui hoc firmamus firmari-que rogamus. Signum: Poncii de Sancto Iohanne de Vulturemortuo. Signum: Petri Rupiane de Rupiano, testium. Raimundus de Avinione Gerundensis archilevita et prepositus Augusti subscribo.

Guillelmus Bernardi subdiachenus de Palacioraphano qui hoc scripsi cum litteris rasis et emendatis in XXI linea ubi dicitur *Gerundense*.

VIII

Testament: Bernat de Costa deixa el seu cos i 5 sous de Barcelona de tern a l'església de Santa Sussanna del Mercadal, i nomena el guardià dels franciscans com a garant que es compleixin les condicions del testament.

AHPF, pergami original (26×23 cm.) 9 de març, 1263.

In Christi nomine ego, Bernardus de Costa, gravi infirmitate detentus de qua me mori timeo, ideoque in meo pleno sensu, memoria ac loquela, meum condo adque facio testamentum, in quo meos eligo ac constituo manumissores, videlicet Raimundum de Costa, fratrem meum et Raimundum de Podio Gallino. Ita quod si me mori contigerit antequam aliud testamentum michi condere liceat, ipsi distribuunt et dividant omnia mea bona ad arbitrium et cognitionem guordiani domus fratrum minorum Gerunde qui pro tempore fuerit prout hic invenerint ordinatum. Primum dimitto corpus meum ad sepeliendum in cimiterio ecclesie Sancte Susanne de Mercatallo et dimitto ibi quinque solidos et volo et mando quod dicti manumissores mei ad arbitrium et cognitionem dicti guordiani persolvant de bonis meis omnia mea debita et lexiam supra dictam et iniurias meas restituant que testibus vel instrumentis vel alia legitima declaratione manifeste poterunt reperiri sine malo placito et aliquo contradimento. Et si quid inde residuum fuerit, volo et mando quod donent pauperibus Ihesu Christi ob anime mee remedium et salutem, quos pauperes meos heredes facio et constituo. Et dono ipsis manumissoribus meis predictis ac concedo licenciam et plenum posse quod possint omnia debita que michi debentur petere, exigere, recuperare, habere et accipere et demandare et debitores ipsorum et quoslibet inde michi iniuriantes si necesse fuerit in causam trahere et contra ipsos agere, deffendere, excipere,

replicare, triplicare, et prendere, et omnia inde facere quecumque ego facere possem, volo etiam et mando quod omnes illi qui de predictis michi tenentur et teneri debent et qui aliqua iura mea et bona habent et tenent ipsis manumissoribus meis rependeant et tradant et ipsis tradere et rependere teneantur tanquam michi. Et recognosco et in veritate confiteor quod Berengarius de Medalia debebat michi quoddam debitum prout in testamento ipsius continentur. Item Bernardus de Centeliis debet michi quoddam debitum ratione unius equi pili bruni quem in hoc anno a me habuit. Item debet michi prior Sancti Poncii quoddam debitum centum solidos malgurienses.

Item debet michi Raimundus de Costa, frater meus, predictus trescentos quinquaginta et cinque solidos Barchinone de terno. Que quidem debita et omnia alia debita que michi debentur et omnia iura mea et voces et rationes et omnes acciones meas dicti manumissores mei possint et debeant petere, exigere, recuperare, habere et accipere et de ipsis facere prout sanius eis injunctum est, ad arbitrium et cognicionem guordiani predicti sine aliquo contradimento. Hec est mea ultima voluntas, et volo quod valeat iure testamenti, et si on valuerit iure testamenti, valeat iure codicillorum vel saltem iure cuiuslibet alterius ultime voluntatis.

Actum est hoc VII idus Marcii anno Domini MCCLX tercio.

S. Bernardi de Costa predicti qui hoc testamentum facio, firmo firmarique rog. S. Raimundi de Costa, manumissoris predicti qui hoc firmo, laudo atque concedo. Testes sunt rogati huius testamenti Arbertus de Podio Gallino, Guilielmus de Oris, Berengarius Spinach, Raimundus de Canellis, Berengarius Agueneri, Berengarius de Camonibus et Petrus Novelli.

S. Iohannis de Porchariis qui hoc scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici Gerunde notarii. Ego Bernardus de Vicco, publicus Gerunde notarius, subscribo.

IX

Venda: Guillem de Sa Serra del Mercadal ven un hort, que havia comprat a la cúria de Girona, als franciscans al preu de 100 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (23,5×25 cm.) 6 d'abril, 1271.

Sit notum cunctis quod ego, Guillelmus de Sa Serra, habitans in Merchatallo, per me et meos gratis et ex certa sciencia vendo tibi, Raimundo de Cacio, civi Gerundensi et tuis et quibuscumque volueritis in eternum illum ortum qui olim fuit R[aimundi] de Molis quem habeo et teneo per domum Sancti Laurencii de Arenis, hospitalis Ierosolimitani, in Merchatallo, quem dictum ortum ego emi a curia Gerundensi, una cum alio orto qui quondam fuit iam dicti R[aimundi] de Molis quem vendidi fratribus minoribus de Gerunda. Qui ortus quem tibi nunc vendo affrontat ab oriente in carraria

publica et in molendino Iacobi de Hospitali, a meridie in pariete fratrum minorum, ab occidente in orto predicto quem vendidi fratribus minoribus supradictis, a circio in rego molendinorum. Sicut de hiis quattuor affrontacionibus dictus ortus includitur et terminatur; sic illum tibi et tuis in perpetuum [ven]do et trado cum ingressibus (...) precio centum solidorum Barchinone monete de terno, de quibus recognosco me a te bene fore paccatum, renunciando excepcioni non numerate peccunie ac etiam non tradite seu recepte. El si plus dicto precio valeat hic ortus quem tibi vendo vel si plus de cetero excesserit in valorem, totum illud gratis (...). Et ideo de meo meorumque iure, posse et dominio extraho et eicio dictum ortum in tuum et quorum velis ius procuratorem et dominium eundem penitus et irrevocabiler transferendo cum omnibus meis locis, vocibus et rationibus mihi in dicto orto competentibus. Constituens me eundem tuo nomine possidere, donec corporalem vacuumque possessionem acceperis de eodem; quam [pos]sessionem possis auctoritate tua propria accipere et tibi ac tuis perpetuo recipere ad omnes tuas tuorumque voluntates ibi et iure perpetuo faciendas[pro] iure dicte domus Sancti Laurencii, in omnibus et per omnia sine aliquo retentu quem, ibi vel inde non facio omnibus meis meorumque vocibus et rationibus et meorum in perpetuo extinctis et penes te et tuos remanentibus et translatis. Et promito tibi per me et meos presentem venditionem salvare (...). Quod est actum viii idus Aprilis anno Domini millesimo CC^o septuagesimo primo.

Signum: Guillelmi de Sa Serra predicti venditoris qui hec omnia firmo et concedo. Testes huius rei sunt Petrus de Corniliano, civis Gerunde et Michael Fe[rrarius].

Signum: fratris Bernardi de Fontelario, preceptoris domus hospitalis Ierusalemiani, Sancti Laurencii de Arenis qui hec firmat, salvo iure et dominio dom[us Sancti] Laurencii predicti cui vos R[aimunde] de Cacione et vestri prestatim annuatim pro censu in festo natale Domini unam gallinam. Signum: Arnaldi Scutarii baiuli qui hec firmat.

Signum: Michaelis de Ulina qui hec scripsit mandato Bernardi de Vicco publici Gerunde notarii.

Ego, Bernardus de Vicco publicus Gerunde notarius subscribo.

X

Clàusules de testament: Entre els diversos llegats de Pere Isern, prevere de Girona, disposa que a la catedral de Girona tingui un ciri d'una lliura cada any, perquè cremi a la missa de santa Maria els dissabtes, juntament amb dos sous, dos diners per a les festes i oblacions a la Mare de Déu.

AHPF, còpia del 20 de setembre, 1426 (41×35 cm.) 27 de setembre, 1271.

Hoc est translatum fideliter sumptum Gerunde die vicesima mensis Spembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo sexto, decreto et auctoritate honorabilis Iohannis Raffaelis, licenciati in legibus iudicis ordinarii subscripti in hiis instrumentibus a quibusdam clausulis instrumenti positis et contentis in originali testamento honorabilis Petri Isarni presbiteri, servitoris altaris Beate Marie ecclesie Gerundensis in sui publica forma realiter exhibito et hostenso quod testamentum actum fuit quinto kalendis Octobris anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo primo et clausum ac subsignatum per Michaellem de Ulmo, asserentem in sua subscriptione huiusmodi testamenti scripsisse mandato Bernardi de Vico publici Gerunde notarii et idem ipsum testamentum fuit clausum et subsignatum per eundem Bernardum de Vico, notarium, in quo testamento sunt prohemium, heredis institutio, clausula finalis et testes rogati presentesque, translatum factum et scriptum est ad opus et pro instancia venerabilis conventus monasterii fratrum minorum civitate Gerunde, quarumquidem clausularum tenores seriatim sic se habent in Christi nomine. Ego, Petrus Isarni, presbiter, indignus et servus inutilis altaris beate Marie ecclesie Gerundensis meum facio testamentum. Item: ad honorem Dei omnipotentis et gloriose Virginis Marie matris eius, stabilio in ecclesia sedis Gerundensis unum cereum unius libre cere annuatim faciendum qui ardeat in missa Sancte Marie diebus sabatinis et eiusdem gloriose festivitibus et oblationes duorum solidorum et duorum denariorum monete curribilis ibidem annuatim faciendas. Item: stabilio in eadem ecclesia meum anniversarium de tringinta presbiteris perpetuo faciendum. Item: pro animabus domine matris mee et domine Berengarie Paschalis matertere mee, aliud anniversarium de viginti presbiteris perpetuo faciendum, quorum omnium dictorum presbiterorum unicuique offeratur sicut in ipsa ecclesia est conventum et faciendum et hoc ultimum anniversarium fiat annuatim sexto nonas Octobris. Item stabilio quod semper in die mei anniversarii annuatim, dentur quinque solidi monete de terno vel eiusdem valoris viginti pauperibus verecundantibus pro refecctione ipsius diei et salute anime mee. Item quinque solidi sexaginta pauperibus qui hostiatim elemosinas petunt. Item stabilio ut in predicta die fiat perpetuo pietancia conventui dictorum fratrum predicatorum et minorum, unicuique de decem solidis proxime dicte monete et conventui Sancti Danielis de quinque solidis proxime dicte monete et ipsa die predictus conventus Sancti Danielis faciat celebrari missam conventualem pro anima mea et omnium fidelium deffunctorum adque omnia predicta stabilimenta et anniversaria proxime dicta observanda et de anno in annum in perpetuum facienda dono, assigno, aproprio et lego per franchum et liberum alodium in perpetuum totum meum mansum quem inhabitat per me Arnallus Trobati de Olivis parrochie Sancti Saturnini de Garrigoles et totum meum mansum quem inhabitat per me Petrus Seian eiusdem loci, et omnia iura et dominia que ego habeo et aliquo modo habere debeo tam in hominibus quam in rebus in toto vilari de Olivis et in tota predicta parrochia de Guarrigoles. Item totum meum mansum que inhabitat per me Arnallus Poncii filius quondam Bernardi Castilionis de parrochia Sancti Martini de Iaffer et omni iura et dominia que ego habeo et aliquo modo habere debeo tam in hominibus quam in

aliis rebus in tota predicta parrochia de Iaffer. Item totum meum mansum quem inhabitat per me Berengarius Costal de Ioncheroles parrochie de Urriols, et omnia iura et dominia que ego habeo et aliquo modo habere debeo tam in hominibus quam in omnibus aliis rebus in predicta parrochia de Urriols. Item omnem et totam ipsam empcionem quam feci a Iacobo Mascarcelli et Berengaria eius uxore apud Boxedam in capite burgui Sancti Petri de Guallicantu cum omnibus melioramentis per me ibidem factis et faciendis, salvo tamen iure monasterii Sancti Petri in omnibus, cum quo de predictis amicabilem componatur, quos predictos quatuor mansos cum hominibus et feminis et omnibus iuribus suis et pertinentiis et omnibus aliis rebus michi aliquo iure vel ratione ibi pertinentibus una cum dicta empcione de Boxeda et omnibus melioramentis ac omnibus iuribus michi ibidem pertinentibus habeat et teneat in perpetuum dum vixerit dictus Guillelmus Gaufredi et post ipsum unus de duodecim presbiteris de capitulo Gerundensi qui tenuerit successive altare Sancti Sepulcri in eadem ecclesia et partem elemosine vestiarii ecclesie Gerundensis qui scilicet Guillelmus Gaufredi et post ipsum unus de dictis presbiteris post alterum faciat et perficiat annuatim servitium omnium proxime predictorum, scilicet cerei et oblacionum et aliorum stab[i]limentorum et anniversariorum. Et resituum (sic) quod de fructibus et proventibus dictorum mansorum et honorum et rerum fuerit iuxta ordinationem Bernardi de Villaffredario quondam patroni elemosine predicti vestiarii ex vi legati quod ex ipso residuo dicte elemosine vestiarii in presenti facio, in ipso vestiario, fideliter expendatur, cui predicto Guillermo Gaufredi et post ipsum dicto presbitero de capitulo Gerundense, procuratori ipsius elemosine, istud stabilimentum sit semper annexum. Ad premissa vero debita persolvenda et legata omnia prestanda a proprio, assigno et specialiter obligo omnes libros meos theologie et utriusque iuris et ipsos quingentos solidos malgurienses qui statim post mortem meam debent michi prestari et restitui ratione operis quod ego feci in domibus quas inhabito, antequam aliquis hoc sine mea meorumque voluntate possessionem dictarum domorum adipiscatur, ut instrumentis inde confectis inter me et dictum fratrem Guillelmum de Colonico quondam procuratorem seu rectorem altaris Sancti Michaelis plenius continetur. Et omnes alias meas res mobiles se-moventes et (et) immobiles et omnia alia mea iura quecumque et ubicumque sint iam in domibus, quas inhabito, tam in villa Gerunde, quam in parrochia de Villa Asinorum de Salines et de Laurano quam in aliis locis exceptis hiis que superius sum testatus quas scilicet meas res mobiles se-moventes et immobiles universas et omnia alia mea iura dicti distributores seu executores de assensu, tamen consilio (sic) et voluntate prioris predicatorum, Gerunde qui pro tempore fuerit voce et auctoritate mea et speciali mandato et ex nunc per me ipsius universis vel singulis ut dictum est prescri[p]to prout melius et fidelius poterint distrahere et res meas et bona a quibuscumque detenta fuerint fideliter exigant et de precio ipsarum rerum et interim meam voluntatem plenius exequantur et deductis premissis debitis et legatis universis, in residuo quod fuerit instituo pauperes Christi meos heredes scilicet elemosinam predicti vestiarii quibus pauperibus ob remedium peccatorum meorum, patris et matris mei et omnium fidelium defunctorum et specialiter omnium ipsorum hominum quibus dampnum seu iniuriam tam

in personis quam in rebus dicti patris et matris vel ego qualitercumque intulerimus, quorum memoria habetur vel non habetur, predictum residuum erogetur.

Et si mea ultima voluntas non valet iure testamenti, saltem iure codicillorum vel alterius ultime voluntatis eam volo et rogo inviolabiliter permanere. Quod est actum quinto kalendas Octobris anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo primo, etc.

Ego, Bernardus Ferrari notarius publicus auctoritate regia substitutus a Bernardo de Campolongo publico civitatis, baiulie et vicarie Gerunde suorumque pertinenciarum notario translato huic pro tempore subscribo:

Ego, Petrus Cerviani notarius publicus auctoritate regia substitutus a Iacobo de Campolongo quo publico civitatis baiulie et vicarie Gerunde suorumque pertinenciarum notario huic translato pro teste me subscribo.

Ego, Iohannes Rapahelis notarius in legibus iudex ordinarius Gerunde huic translato autentico quarundam clausularum testamentariorum cum suo originali fideliter ac de verbo ad verbum comprobato meam auctoritatem interpono pariter et decretum hec mea manu subscribendo.

Ego, Bernardus de Solerio notarius publicus auctoritate regia substitutus a Iacobo de Campolongo publico civitate baiulie et vicarie Gerunde suorumque pertinenciarum notarius hoc translatum a dicto originali fideliter sumpsum et cum eodem de verbo ad verbum veridice comprobatum scribi feci et per dictum honorabilis Iohannis Raffaelis iudicium ordinarium iamdictum auctorizatum et redactum et dictorum cum notarum meorum subscriptionibus roboramus clausi cum litteris rasis in lineis VII *beate Marie ecclesie Gerundensis* etc. meum facio testamentum etc. Item *ad honorem* et in XXXV tam linea cuius suprapositus in XXX linea post et in dicta XXXV linea mea.

XI

Testament: Ramon de Castelló llega al guardià dels franciscans, fra Bernat de Coromines, la mitat de la cinquena part de la seva *pagesia* en el molí en l'hort del Mercadal, en el rec que passa davant del convent i una altra mitat en la casa i hort al mateix lloc.

AHPF, pergami original (17×19,5 cm.) 28 d'abril, 1273.

Sit notum cunctis quod ego, Petrus de Corniliano et ego, Brunus de Castilione et ego, Berengarius de Caneto, manumissores testamenti Raimundi de Castilione auctoritate dicte manumissorie, et ob remedium anime ipsius Raimundi de Castilione, donamus Deo et domui fratrum minorum Gerunde et fratribus eisdem in perpetuum in manu et posse tui fratris Bernardi de Condaminis, guardiani dicte domus, medietatem integram quinte partis pagesie quam R[aimundus] de Castilione habebat in toto illo molendino de orto quod est in Mercatallo, in rego qui transit ante domos fratrum minorum, et medie-

tatem quinte partis iuris eidem R[aimundo] de Castilione competenti in illo orto et domo qui ibi sunt, et quam quinta parte pagesie dicti molendini cum dicto iure dicti orti, et domus Raimundus de Castilione quondam emit a Lesa, filia quondam Arnalli de Bisuluno, consilio et voluntate G[uillelmi] Calveti, mariti sui, prout in carta inde confecta continet. Sic dictam medietatem dicte quinte partis pagesie dicti molendini, et iuris dicti orti et domus eidem domui fratrum minorum in perpetuum, prout dictum est superius, donamus ob remedium anime R[aimundi] de Castilione, prout melius (...), et quam donacionem dictorum confitemur et recognoscimus nos nomine dicte domus fratrum minorum et tui dicti guardiani possidere ut quasi donacionem eorum corporalem cum dictus guardianus acceperis possessionem quam possis quando volueris accipere et deinde tibi et dicte domui fratrum minorum perpetuo retinere sine aliquo inde non facimus (...). Actum est hoc IIII Kalendas Madii anno Domini MCCLXX tercio.

P[etrus] de Corniliano qui hoc firmo, Brunus de Castilione qui hoc firmo, Berengarius de Caneto. Testes huius rei sunt Bernardus de Vicco filius Bernardi de Vicco et Raimundus de Castilione.

Arnallus de Sancto Martino qui hoc scripsit mandato B[ernardi] de Vicco publici Gerunde notarii, Raimundus, ([Bernardus] de) Vicco (filius et [Bernardus] de Vicco).

XII

Canvi i permuta: Entre l'abat de Sant Feliu de Girona, Jaspert de Botenac, i el guardià dels franciscans, pel que fra Bernat de Condamines reb el domini directe en franc alou i el cens d'un capó cada any en l'hort en el Mercadal a tocar del molí.

AHPF, còpia de 9 de maig, 1323 (48,5×35 cm.) 1 maig, 1273.

Hoc est translatus fideliter sumptum VII Idus Madii anno Domini MCCC vicesimo tercio a quodam instrumento per alphabetum diviso cuius tenor talis est. Sit notum cunctis quod nos Iaspertus de Botenaco, abbas ecclesie Sancti Felicis, Gerunde, habita plena deliberacione et viso comodo et utilitate prepositure mensis Iunii eiusdem ecclesie consilio et voluntate Guillelmi de Planis, capellani et prepositi mensis Iunii et Capituli eiusdem ecclesie, scambiamus sive permutamus domui fratrum minorum, Gerunde, in perpetuum per franchum et liberum alodium in manu et posse tui fratris Bernardi de Condaminis, guardiani eiusdem domus totum directum dominium et censum unius caponis annuatim que nos et prepositus Iunii ratione predicte prepositure habemus et accipimus ratione dominii in toto illo orto de Mercatallo qui est iuxta molendinum draperium: affrontat autem dictus ortus ab oriente

in alveo Undaris, a meridie in ponte de Mercatallo et in domibus et tenedone que fuerunt Ferrarii de Portello et post ipsum Berengarii de Cervaria, ab occidente in pariete orti fratrum minorum, a circio in molendino draperio et in rego aque que venit ad molendinum de Portello. Predictum, itaque totum directum dominium et omnia tercia et laudismia et foriscapia et alia dominia que ex dicto orto evenerint et exierint et cum omnibus melioramentis in dicto orto factis et faciendis et cum omni sua proprietate et integritate et cum dicto censu et iuribus et dominiis que nos et prepositus dicte prepositure in dicto orto ratione dicte prepositure habemus et accipimus modo aliquo sit dicte domui fratrum minorum imperpetuum per franchum et liberum alodium, scambiamus seu permutamus in manu et pose tui dicti guardiani pro toto dicto domino omnium donorum quas heredes Baroni de Turre condam tenebant per P[etrum] de Gornallo apud Fabricas et pro toto censu unius aurei annuatim dictarum domorum et pro tribus solidis Barchinone de terno quos in festo omnium sanctorum tantum annuatim ratione dicte prepositure nos et prepositus dictus in perpetuum habeamus et accipiamus super censu unius aurei domorum earum que fuerunt Petri Amati que se tenent cum dictis domibus dicti Baroneti. Et quod nullum dominium nos et dictus prepositus habeamus ullo modo in dictis domibus que fuerunt dicti P[etri] Amati nisi tantum quod possimus dictos tres solidos annuatim pignolare nostra propria auctoritate et inde portas extrahere si detentores ipsorum domorum et successores sui dictos tres solidos non solverent annuatim in dicto festo. Et que omnia predicta P[etrus] de Gornallo condam dimisit domui fratrum minorum prout in testamento eius lacius continetur, dominium quarum domorum que fuerunt dicti Baroneti cum dicto censu et dictos tres solidos tantum annuatim censuales, quos nos et dictus prepositus debemus accipere super censu et domibus dicti P[etri] Amati ut supradicitur, Raimundus de Caciano, procurator dicte domus fratrum minorum, de consilio et voluntate tui dicti guardiani et fratrum dicte domus nobis et preposito predicto, ratione predictae prepositure ipsum scambiavit sive permutavit prout in instrumentis inde confectis per alfabetum divisus lacius continetur. De cetero autem tu dictus guardianus et fratres dicte domus habeatis et teneatis in perpetuum totum predictum directum dominium totius predicti orti cum censu et iuribus et dominiis dicti orti ad omnes voluntates dicte domus fratrum minorum et fratrum eiusdem perpetuo faciendas per franchum et liberum alodium, mitendo in presenti te dictum guardianum, ratione dicte domus fratrum minorum de premissis cum hoc publico instrumento in corporalem et vacuam possessionem pleno iure quam possessionem confitemur et recognoscimus nos et dictum prepositum nomine dicte domus fratrum minorum possidere vel quasi. Et quam tu dictus guardianus possis quando volueris tua propria auctoritate apprehendere et deinde tibi et eidem domui in perpetuum retinere. Tamen si predicta que predictae domui superius scambiamus sive permutamus plusmodo valent vel decetero valebunt illis omnibus dictis, que R[aimundus] de Caciano, procurator dicte domus scambiat nobis et dicto preposito ratione dicte prepositure illud plus totum donamus et remittimus tibi dicto guardiano et dicte domui et fratribus eiusdem in perpetuum per nos et dictum prepositum et ecclesiam et capitulum Sancti Felicis, renunciantes quantum ad hoc auxilio et beneficio

illius legis qua deceptis ultra dimidiam iusti precii succurritur, et restitutioni in integrum et iuri ingratitude et omni alii iuri, scripto et non scripto, pro nobis et dicto preposito et dicta ecclesia et capitulo eiusdem facientibus, nullo alio iure nobis et dicto preposito et capitulo et ecclesie Sancti Felicis retento in dicto orto vel restituto. Et sic promittimus per nos et per dictum prepositum et per ecclesiam Sancti Felicis et capitulum eiusdem predictum scambiamen- tum seu permutationem totius dicti orti prout dictum est superius tibi dicto guardiano et successoribus tuis guardianis et dicte domui et fratribus eiusdem in perpetuum per franchum et liberum alodium facere, habere, et tenere in pace contra cunctam viventem personam. Excipimus tamen a predictis et nobis et dicte prepositure et ecclesie Sancti Felicis et capitulo eiusdem retine- mus in perpetuum quod molendinum draperium quod tenetur per dictam preposituram habeat in perpetuum ademprivium et usum in platea, que est in fronteria ipsius molendini sicut nunc habet et condam habuit. Et preterea retinemus quod carraria que vadit de ponte ad Mercatallum remaneat perpetuo in illo loco in quo antiquitus ire et esse consuevit. Et preterea retinemus ad opus molendini de Portalo quod est super molendinum draperium quod si contingeret quod fratres dicte domus faciant fieri parietem iuxta regum qui ibi est, quod tunc remaneat inter molendinum et parietem predictum tantum de spacio in quo reducet alia apparamenta dicti molendini, possint inde extrahi et per illud spacium in locum suum reduci sive poni. Et ego, Guillelmus de Planis, capellanus et prepositus dicte prepositure et capitulum eiusdem eccle- sie consentientes omnibus predictis universis et singulis laudamus, concedi- mus, approbamus et confirmamus omnia predicta vel aliqua de predictis venire per nos vel per alium iure aliquo sive causa. Et quantum ad hoc renun- ciamus omni iuri, scripto et non scripto, foro, rationi, legi et consuetudini contra hoc in aliquo repugnantibus. Et specialiter illi clausule que continetur in testamento Petri de Gornallo scilicet ut si census dictarum domorum dicti Baroneti non sufficerent ad officium dicte lampadis ut heres eius aut procura- tor dicte domus fratrum minorum supplerent illud quod de cetero ad servi- cium illius lampadis. Promittentes nos dictus abbas et dictus prepositus et capitulum et ecclesia Sancti Felicis que semper nos faciemus illud servitium loco istorum qui illud debebant facere cum expensis et addimentis nostris si necessarium essent. Et est certum quod de huiusmodi sunt facti duo instru- menta per alfabetum divisa, quorum unum habet dictus prepositus et aliud dictus guardianus. Actum est hoc kalendis Madii anno Domini millesimo ducentesimo LXX tercio.

Ego, Iaspertus de Botenaco abbas Sancti Felicis, Gerunde, subscribo.

Ego, B[ernardus] de Villacerto sacrista Sancti Felicis, subscribo.

Ego, Poncius de Villacerto sacrista secundus Sancti Felicis, subscribo.

Ego, Iacobus de Albornis precentor ecclesie Sancti Felicis, Gerunde, subscribo.

Ego, Guillelmus de Salis canonicus Sancti Felicis, Gerunde, subscribo.

Signum: G[uillelmus] de Bedocio canonicis Sancti Felicis, Gerunde, subscribo.

Ego, P[etrus] Dei gratia Gerundensis episcopus subscribo. Ego, Arnallus de Locustaria canonicus Sancti Felicis, Gerunde, subscribo.

Ego, R[aimundus] de Monteacuto canonicus Sancti Felicis subscribo.

Ego, A[rnaldus] de Sancto Iacobo canonicus Sancti Felicis subscribo.

Testes huius rei sunt Bernardus Ollerius et R[aimundus] de Todilano et Petrus Ferrarii de Albergeriis.

Arnallus de Sancto Martino qui hoc scripsit mandato Bernardi de Vicco publici Gerunde notarii cum suprascripto in XVI linea ubi dicitur *fratrum minorum et fedatis* in XXVI linea.

Signum mei: R[aimundi] de Gornallo iudicis ordinarii Gerunde qui presens translatum cum suo originali fideliter comprobavi, auctoritate iudiciali subscribo.

Ego, Raimundus Viaderii notarius publicus substitutus auctoritate regia a R[aimundo] Simonis de Toilano publico Gerunde notario hoc translatum ab originali suo sumptum et cum eo de verbo ad verbum fideliter comprobatum scribi feci et clausi.

XIII

Venda: Pere de Balaguer ven una terra en franc alou als franciscans al preu de 130 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (26×38 cm.) 21 de novembre, 1280.

Noverint universi, quod ego, frater Petrus de Balaguerio, comendator domus hospitalis sancti Iohannis Iherusalimitani in Barchinona attendens quod venerabilis frater Raimundus de Ribellis, castellanus quondam Emposte mandavit et concessit mihi per literas suas patentes, quod ego de consilio et assensu fratris Guillelmi de Villanova comandatoris domus Sancti Laurencii de Arenis, ordinis predicti hospitalis Iherusalimitani, possem guardiano et conventui domus fratrum minorum Gerunde, cambiare vel vendere censuale unius galline dominium et aliud ius quod predicta domus Sancti Laurencii habet et accipit super quadam pecia terre cum pertinenciis suis contigua orto domus dictorum fratrum minorum Gerunde; quam peciam terre Raimundus de Caciano tenet per predictam domum Sancti Laurencii ad dictum censum unius galline, attendens etiam quod hoc idem concessit et mandavit mihi per litteras suas patentes frater Gaucerandus de Timor, comendator Sancti Petri de Calanda, et de Casp gerensque vices dicti castellani. Ideo auctoritate et potestate a predicto domino castellano, et a predicto fratre Gaucerando nunc tenente locum dicti domini castellani mihi concessis, vendo de consilio, assensu et voluntate dicti fratris Guillelmi de Villanova, comandatoris dicte domus Sancti Laurencii de Arenis predictae domui fratrum minorum Gerunde et guardiano et fratribus minoribus eiusdem domus presentibus et futuris licet absentibus, et vobis fratri Berengario de Palmerola guardiano domus fratrum minorum Barchinone presenti et ementi nomine

dicte domus Gerunde et guardiani et fratrum minorum eiusdem imperpetuum per liberum et franchum alodium totum predictum censuale unius galline et totum dominium et quodlibet aliud ius quod predicta domus Sancti Laurencii et comendator et fratres eiusdem habent et accipiunt, et habere et accipere debent in predicta pecia terre et suis pertinenciis quam predictus Raimundus de Caciano habet et tenet per eos ad predictum censum et que contigua est orto dictorum fratrum minorum Gerunde, sicut terminatur dicta pecia terre ex una parte in orto dicte domus fratrum minorum Gerunde, et ex alia parte in via publica, et in rego molendinorum, et ex alia parte in alio orto dicte domus fratrum minorum Gerunde. Hanc autem vendicionem facio auctoritate et potestate a dicto castellano Emposte et a predicto locum eius tenente mihi concessa et de assensu et voluntate comendatoris dicte domus Sancti Laurencii predictae domui fratrum minorum Gerunde et guardiano et fratribus eiusdem domus et vobis dicto fratri Berengario de Palmerola, guardiano domus fratrum minorum Barchinone ementi, nomine dictorum guardiani et fratrum domus Gerunde, de predictis omnibus per franchum alodium pure, libere et absolute et sine omni condicione et retencione, et sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque successorum salvamentum et bonum intellectum extrahentes hec omnia supradicta, de iure dominio et posse nostro et ordinis nostri et eadem omnia in ius dominium et posse dicte domus fratrum minorum Gerunde, et guardiani et fratrum eiusdem domus, mitto et transfero irrevocabiliter, inducendo vos de predictis in possessionem ad habendum et tenendum omnique tempore in sana pace possidendum et ad omnem vestram voluntatem inde libere faciendam per franchum alodium, sine contradiccione nostri et fratrum ordinis dicti Hospitalis et alterius cuiuscumque persone, preterea cedo ex causa vendicionis predicto guardiano et fratribus domus Gerunde omnia iura et acciones nobis et ordini nostro competentes et competituras in predictis que eis vendo, et contra quascumque personas constituendo eos in hoc dominos et procuratores ut in rem propriam eorum. Pretium autem vendicionis istius est centum triginta solidorum bone monete Barchinone perpetue de terno, quos dictus frater Guillelmus de Villanova habuit et recepit a guardiano dicte domus fratrum minorum, Gerunde, et eos misit in bonum et utilitatem dicte domus Sancti Laurencii de Arenis et ideo renuncio excepcioni non numerate peccunie pro eviccione autem huius vendicionis obligo dicte domui fratrum minorum, Gerunde et guardiano et fratribus eiusdem omnia bona predictae domus Sancti Laurencii quecumque sint et ubicumque. Actum est hec XI kalendas Decembris anno Domini MCC octuagesimo.

Signum: fratris Guillelmi de Villanova comendatoris predicti qui hec laudo et firmo

Testes huius rei sunt frater Guillelmus Ferrarii comendator Sancti Calendonii; frater Guillelmus de Boscho; A[mallus] de Pedroso presbiter; Petrus Fusterii, Arnaldus Laurencii clericus et Poncius Lobacii.

Signum: fratris P[etri] de Balaguerio comendatoris qui hec firmo.

Signum: Petri Marci notarii publici Barchinone qui hec scribi fecit et clausit cum litteris rasis et emendatis in linea VIII ubi dicitur *Gerunde* die et anno quo supra.

XIV

Venda: Saurina, vidua de Ramon Ferrer del Mercadal, ven a Ramon de Cassà pels franciscans diverses propietats en el Mercadal al preu de 80 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (31×26 cm.) 19 d'agost, 1281.

Sit omnibus manifestum quod ego, Saurina Ferraria, uxor quondam Raimundi Ferrarii de Mercatallo Gerunde, tutrix testamentaria omnium infantium meorum et dicti viri mei, et ego Arnaldus Ferrarii, filius eius, et filius et heres universalis dicti R[aimundi] Ferrarii, per nos et nostros presentes atque futuros gratis et ex certa sciencia consilio et voluntate Petri de Ostoles corregarii manumissoris simul cum Bernardo de Vicco draperio testamenti dicti Raimundi Ferrarii, vendimus et tradimus tibi Raimundo de Cacio procuratori domus fratrum minorum Gerunde ementi nomine, et racione dicte domus et fratrum ipsius presentium et futurorum in perpetuum omnes illas domos quas habemus in capite pontis de Mercatallo et totam triliam sive ten[e] donem que est infra istas domos et ortum dictorum fratrum, que omnia nos per dictos fratres tenemus et que omnia affrontant ab oriente in carraria publica, a meridie in domibus et tenedone Margarite uxoris Petre de Granoylers, ab occidente et circio in orto dictorum fratrum predictas domos et triliam sive tenedonem cum introitibus (...) vendimus et tradimus precio octingentorum solidorum Barchinone de terno de quibus recognoscimus nos a te fore pacatos, renunciando (...). Et ideo predictas domos et triliam sive tenedonem de nostro nostrorumque iure posse et dominio eicimus et in tuum nomine dictorum fratrum ius posse et dominium penitus transferimus. Constituentes nos dictas domos et triliam sive tenedonem tuo nomine et dictorum fratrum possidere, donec inde possessionem acceperis corporalem quam tu nomine dictorum fratrum quando volueris possis accipere et deinde tibi nomine dictorum fratrum perpetuo retinere ad omnes voluntates ipsorum fratrum perpetuo faciendas, salvo iure dictorum fratrum in omnibus. Et sic per nos et nostros promittimus tibi nomine dictorum fratrum semper facere (...) etiam ego Saurina, predicta, renuncio in hac parte beneficio Velleiani senatus consulti et iuri ipothice quod habeo in bonis viri mei racione sponsalicii mei vel alio meo. Et nos, ambo Saurina et A[rnaldus] filius eius predicti, iuramus per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, corporaliter tacta, omnia predicta et singular semper bona et firma habere, attendere, et complere, et nunquam contravenire vel revocare iure aliquo sine causa. Actum est hoc XIII Kalendas Septembris, anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo primo.

Signum: Saurine Ferrarie, signum: Arnaldi Ferrarii filii eius qui hec omnia firmamus, concedimus et laudamus, signum: Petrus de Ostoles manumissoris predicti qui hoc firmo. Testes huius rei sunt Raimundus Lobeti de Mercatallo, Iacobus Carbonelli de Gerundella de Plano et Guillelmus Textoris astorerius.

Signum: Bernardus Palacioli qui hoc scripsit mandato R[aimundi] de Toilano publici Gerunde notarii. Signum: Bisullunus Burgesii tenens locum Raimundi de Toilano publici Gerunde notarii subscribo.

XV

Venda: Pere Guerau ven al procurador dels franciscans Martí Ermen-
gol tota la seva propietat al Mercadal per 442 sous de
Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (420×28,5 cm.) 3 de gener, 1285.

Sit omnibus notum quod ego, Petrus Gerald, civis Gerunde, non inductus vi necque dolo set gratis et ex certa sciencia pro mea utilitate per me et meos, vendo et trado tibi, Martino Ermengaudi, procuratori fratrum minorum Gerunde et eisdem fratribus presentibus et futuris et eorum domui in perpetuum totas illas domos et ortam quas et quem habeo in Mercatallo Gerunde que emi a R[aimund]o, filio quondam R[aimund]i de Torrente, Ferrarii. Et affrontant ab oriente in via publica, a meridie in domibus et orto que nunc tenet en Sanç, corrigiarius, ab occiduo in pariete tenedonis dictorum fratrum minorum et a circio in domibus R[aimund]i de Monte Molono quas predictas domos et ortum cum solo fundamentis parietibus, tectis suprapositis, scilicet diis, sufferimentis, intratibus (...) et commodum dictorum fratrum precio quadringentorum quadraginta et duorum solidorum Barchinone de terno quos a te confiteor habuisse et recepisce, renunciando excepcioni non numerate pecunie. Et si forte amplius valent vel valebunt de cetero ex hoc precio supradicta totum dicte domui et fratribus eiusdem, dono donacione irrevocabile inter vivos, renuncians excepcioni, doli et metus et legi que deceptis ultra dimidiam subvenitur et iuri ingratitude et omni alii iuri contra hoc venienti. Et ideo dictas domos et ortum de meo et meorum iure posse et dominio eicio et extraho eadem in tuum et dicte domus et fratrum eiusdem ius posse et domum libere transferendo, cedendo et dando tibi et eidem domui et eiusdem fratribus et successoribus tuis procuratoribus dicte domus totum ius meum et locum voces (...). Et constituo me predictum tuo nomine et dicte domus possidere vel quasi donec corporalem et vacuum eorum possessionem acceperis quam tu et successores tui vestra propria auctoritate quando velitis, possitis accipere et deinde perpetuo retinere ad omnes tuas et illorum voluntates perpetuo faciendas ad commodum dicte domus fratrum minorum et salvo in omnibus iure eiusdem domus pro qua predicta tenentur sine aliquo retentu quem ibi vel inde in aliquo non facio omnibus meis et meorum vocibus, iuribus et rationibus inde perpetuo extinctis et penes dictam domum et fratres eiusdem remanentibus et translatis. Tamen non teneor inde tibi nec dicte domui et fratribus eiusdem de eviccione nisi quod vobis teneor quod de predictis alii non feci donacionem, obligacionem nec alienacionem nec aliquid

contra, presens vendicio esse valeat unius firma. Et si quis ratione mei vel ratione alicuius rei quam inde fecerimus ibi aliquid exegerit, tetigerit, contravenerit vel demandam fecerit, ego et mei ponemus nos ante te et successores tuos et exinde vos et dictos fratres deffendere et indempnes penitus servare in iudicio et extra nostris propriis sumptibus et expensis. Et propter hec obligo tibi et successoribus tuis et dictis fratribus me et meos et omnia bona mea habita et habenda ubique.

Actum est hoc III nonas Ianuarii anno Domini MCCLXXX quinto.

Signum: P[etri] Geralli predicti qui hec firmo et laudo. Testes huius rei sunt P[etrus] Geralli corrigierius et Iohannes de Falgaris, corrigierius Gerunde

Ego, Bisullunus Burgesii tenens locum R[aimundi] de Toilano publici Gerunde notarii hec scripsi et clausi.

XVI

Venda: Guillem d'Aulina i la seva dona Alamanda vènen a Bernat Carbonell del Mercadal i Bernat Dengelats dos cases que tenien en el tenedor dels franciscans al Mercadal, de les quals rebien els frares un cens el dia de la festa de santa Maria, el setembre, Preu: sis diners de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (32×22,5 cm.) 2 d'abril, 1287.

Sit omnibus notum quod ego, Guillelmus de Ullina, ferrarius Gerunde et Alamanda, uxor ipsius, non inducti vi neque dolo set gratis et ex certa sciencia pro nostra utilitate per nos et omnes nostros, vendimus et tradimus vobis B[ernardo] Carbonelli, macellario de Mercatal, Gerunde et Bernardo d'Engelatz de eodem loco et vestris in perpetuum illa duo casalia que habemus in tene-done fratrum minorum in Mercatallo, quorum unum affrontat ab oriente in carrario publico, a meridie in domibus uxoris P[etri] de Campis cultellarii, a circio in domibus tui B[ernardi] d'Engelatz et ab occiduo in alio casali predicto quod aliud casale affrontat, ab oriente in alio casali predicto et in domibus dicte uxoris P[etri] de Campis, a meridie in platea fratrum minorum, ab occidente in domibus qui fuerint Michaelis de Truiars condam et a circio in cortali tui dicti B[ernardi] d'Engelatz. Predicta, quidem duo casalia integre cum solo, fundamentis, parietibus suprapositis, intratibus (...) et commodum precio ducentorum solidorum Barchinone de terno, quos a vobis confitemur recepissee et habuisse, renunciando excepcioni non numerate peccunie. Et si amplius valent vel valebunt decreto dicto precio supradicta totum donamus vobis et vestris donacione irrevocabili inter vivos. Et ideo predicta de nostro et nostrorum iure, posse et dominio eicimus eadem in vestrum et quorum volueritis ius posse et dominium libere transferendo cum omnibus nostris locis, vocibus (...). Et constituimus nos predicta vestro nomine possidere vel quasi

donec corporalem et vacuum eorum possessionem acceperitis quam vos et vestri propria vestra auctoritate quando velitis, possitis accipere et deinde omne tempore retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas salvo in omnibus iure domus fratrum minorum Gerunde cui inde donetis annuatim pro censu in festo Sancte Marie Septembri sex denarios Barchinone de terno, scilicet quatuor denarios pro casali quod est versus orientem et duos denarios pro casali quod est versus occidentem sine (...), promittentes vobis et vestris per nos et heredes et successores nostros predicta vobis semper in pace facere (...). Rursus ego, Alamanda predicta cerciorata de parte meo renuncio beneficio senatus consulti Velleiani et iuri ipothice quod habeo in bonis viri mei ratione mei sponsalicii vel alias et in legum auxilio.

Actum est hoc IIII nonas Aprilis anno Domini MCCLXXX septimo.

Signum: Guillelmi de Ullina; signum Alamande uxoris illius qui hec firmamus et laudamus.

Testes sunt Sampsonus de Furno macellarius et B[ernardus] de Olivela capsolerius Gerunde.

Ego, Bisullunus Burgesii tenens locum R[aimundi] de Toilano publici Gerunde notarii hec scripsi et clausi.

XVII

Venda: Brunisenda, filla del difunt Pere de Granollers i de la seva dona Margarida, ven a Guillem de Déu, procurador dels franciscans, totes les seves cases i horts al Mercadal per 240 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (35×27 cm.) 21 d'octubre, 1291.

Sit omnibus notum, quod ego, Brunissendis filia quondam P[etri] de Granullariis mercaderii Gerunde, et uxoris eius Margarite condam deffunctorum, gratis et ex certa scientia et ob maximam utilitatem meam per me et per omnes meos consilio etiam et voluntate Berengarii de Orto corrigiarii, viri mei, vendo et trado vobis Guillelmo de Deo iurisperito, procuratori domus fratrum minorum Gerunde et eidem domui perpetuo omnes illas domos quas habeo in Mercatallo Gerunde, iuxta capud pontis de Mercatallo cum orto qui ibi est versus occidentem et tenentur per dictam domum fratrum minorum, et affrontant ab oriente dicte domus, et ortus in carraria publica, a circio in domibus que fuerunt R[aimundi] Ferrarii, a meridie in domibus que fuerunt R[aimundi] de Monte Molono, ab occidente in cimiterio fratrum minorum Gerunde. Predictas quidem domos cum parietibus, fundamentis, exitibus et intratibus (...), possit dici vel intelligi sit predicta omnia vobis et dicte domui vendo et trado precio ducentorum quadraginta solidorum Barch[ionense] monete de terno quos a vobis habui et recepi ultra CL solidos quos ratione Catalane, avie mee fratres minores et domus predicta habebant in dictis

domibus quos Berengarius Catalanii, maritus dicte Catalane, dimisit eidem Catalane in sua ultima voluntate, et ultra ius quod dicti fratres minores habent ratione dicte domine Catalane, in violario sutuli dictarum domorum et orti dum dicta Catalana vixerit quod staticum seu violarium dictus Berengarius Catalani eidem Catalane dimisit in eadem ultima voluntate, et ultra censum octo annorum qui debebatur eidem domui fratrum minorum pro dictis domibus et aliud opus quod in comparando vos, dictus procurator, ibi fecistis. Renunciando (...). Et ideo omnia predicta de meo meorumque iure posse et dominio eicio penitus et extrahó eadem in vestrum et dicte domus ius posse et dominium libere et grate penitus transferendo. Et constituo me predicta omnia vestro nomine possidere vel quasi donec eorundem acceperitis corporalem possessionem quam vos nomine dicte domus quando volueritis possitis accipere et deinde vobis et dicte domui perpetue retinere et habere omnia predicta ad omnes vestras et dictorum fratrum minorum voluntates perpetuo faciendas, salvo in omnibus iure dicte domus sine aliquo retentu quod in predictis non facio. Et sic promito vobis et dicte domui quod predicta omnia faciam vobis et dicte domui (...). Et ego, Berengarius de Orto predictus firmo et laudo omnia supradicta et iuro per Deum et eius Sancta IIIIor Evangelia, corporaliter tacta, contra predicta non venire ullo tempore aliqua ratione. Et ego, Romia soror dicte Brunissendis firmo et laudo omnia supradicta et promito quod contra predictam non veniam ratione successionis vel institutionis vel alia ratione, iurans per Deum et eius Sancta IIIIor Evangelia, corporaliter tacta, contra predicta non venire ratione minoris etatis vel alia ratione.

Actum est hoc XII Kalendas Novembris anno Domini MCCXC primo.

Signum: Brunissendis filie quondam P[etri] de Granullariis. Signum: B[erengarii] de Orto Signum: Romie sororis dicte Brunissendis predictorum qui hec firmamus et laudamus. Testes huius rei sunt Vitalis de Vineis fouraterius et Pelegrinus carnicerius Gerunde.

Signum: Petri Burgesii qui hec scripsit mandato R[aimundi] de Toyano publici Gerunde notarii. Ego, Bisullunus Burgesii tenens locum R[aimundi] de Toyano publici Gerunde notarii subscribo.

Al dors N° II. «Venda feta de dos cases al convent, les quals se son unides, ab lo monastir de dit convent». (Lletra s. XV).

XVIII

Venda: Pere de Montmeló ven a Guillem de Déu, jurisperit, procurador i síndic dels framenors de Girona, un casal i un hort al Mercadal de Girona en el tenedor del convent.

AHPF, pergami original molt malmès per reactiu. Resum: AHPF. Repertori... N° 17.

24 de juliol, 1293.

Sit omnibus notum quod ego Petrus de Monte Molono, civis Gerunde, non inductus vi vel dolo, set gratis et ex certa sciencia per me et meos vendo et trado tibi Guilielmo de Deo, procuratori et sindaco domus fratrum minorum Gerunde et eidem dommi et sucessoribus tuis in perpetum illa casalia et ortum quos et quam in Mercatalli Gerunde habeo in tenedone Fratrum predictorum iuxta caput pontis. Et affrontant ab oriente in carraria publica, et ab aliis partibus in tenedone dictorum Fratrum minorum, Predicta quidem casalia (...) vendo (...) precio viginti et quatuor librarum barch de terno (...*clausules de sobre preu i evicció*).

Actum est hoc. XIII K. augusti ann. Domini MCCXCIII S. Petri de Monte Molono predicti qui hoc firmo et laudo. Testes hujus rei sunt Bonanatus (8 *lletres*) civis Gerunde et (4 *lletres* de Ecclesia de Begudano et Jacobus Salendini.

S. Bisullunus Burgesii, tenens locum R. de Toyano, publici Gerunde notarii [Part inferior tractada amb reactiu de nou de gal.la.] hoc scripsi et clausi.

Dors: N. 17. «Compra de uns casals i ort feta per lo dit convent, los quals se son units ab lo monestir». (lletra s. XV final).

XIX

Venda: Guillem Ramon de Flaça sacerdot de Sant Feliu de Girona, ven a Guillem de Déu, procurador dels franciscans, la propietat al Mercadal que rebé de son pare, per 200 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (29×24,5 cm.) 12 de novembre, 1300.

Sit omnibus notum quod ego, Guillelmus Raimundi de Flociano, capellanus ecclesie Sancti Felicis Gerunde, gratis et ex certa sciencia per me et per omnes meos vendo vobis Guillelmo de Deo, iurisperito Gerunde, procuratori domus fratrum minorum Gerunde, ementi ad opus dicte domus et eidem domui, perpetuo totum illud ius quod patri meo, Raimundo de Olivaria de Flociano condam et heredi eius Guillelmo a quo locum habeo in premissis vel mihi competit seu competere debet in omnibus terciis et foriscapiis que provenient ex illis domibus quas heredes Petri de Belloch condam de Mercatallo vendiderunt Petro Bisulluni de Mercatallo que domus fuit in capite pontis de Mercatallo versus Undarem. Et affrontant dict domus ab oriente in rivo Undaris et ab occidente in carraria inde transeunte. Predictum quidem ius quod in predictis domibus ratione predicta vel aliter habeo, vel habere debeo sicut melius sic predicta omnia vobis et dicte domui vendo precio ducentorum solidorum Barch. monete de terno, quos a vobis, confiteor habuisse et recepisse, renunciando (...). Actum est hoc II Idus Novembris anno Domini millesimo trecentesimo.

Ego, Guillelmus Raimundi de Flociano predictus hoc firmo. (*Sign autogr.*)

Testes huius rei sunt G[uillelmus] de Viridaria, clericus Sancti Petri de Gallicantus et Br. de Salis, habitator Gerunde.

Ego, Petrus Burgesii publicus notarius substitutus auctoritate regia a R[aimundo] de Toylano publico. Gerunde notario hoc scripsi et clausi.

Dors: «Nº 56. Venda de un foriscapi a dit convent, 1300».

XX

Clàusules de testament: Ramon Renall de Girona llega 5.000 sous als seus marmessors. Passat un any, aquests darrers havien de vendre la propietat que tenia a la parròquia de Vilobí per a pagar els deutes i el que restés s'havia de dipositar en el convent dels framenors, per a ser utilitzat com el testament disposava.

AHPF, còpia del 29 de gener, 1322 (28×29 cm.) 30 de març, 1301.

Hoc est translatum fideliter sumptum quarto kalendas Februarii anno Domini millesimo trecentesimo vicesimo secundo a quibusdam clausulis invicem contiguís contentis in testamento Raimundi Renalli, civis Gerunde quondam confecto, tercio kalendas Aprilis anno Domini millesimo CCC primo, in posse Guillelmi Fuyani, notarii publici, substituti auctoritate regia a Raimundi de Toylano, publico Gerunde notario. Quod est ab eodem testatore firmatum et in quo sunt manumissores Iohannes Geraldi, Poncius Alberti, officialis domini episcopi et Bernardus de Abbacia, iurisperitus Gerunde. Estque ibi heres institutus Berengarius, filius Guillelme, filie ipsius testatoris et sunt in eodem testamento septem testes et rogati. Tenor vero clausularum predictarum talis est. Item dimitto Aldete, filie mee, iure institutionis totum honorem meum et quicquid iuris habeo vel habere debeo, sicut tamen habuero tempore mortis mee, in parochiis de Saligie et de Rivolutorum, sicut Petrus de Corniliano, frater meus, tenebat die mortis sue, exceptis stabilimentis sive vendicionibus quas et que ego ibi feci et, excepto manso de Boscho de Saligie qui condam fuit Arnaldi Ermengaldi, quem michi retineo. Item dimitto eidem et totum honorem meum, quem habuero tempore mortis mee, in parochia de Vilalbino et quicquid iuris ibi habuero, excepto censu quem Roure de Vilalbino facit michi. Ita tamen quod ipsa solvat manumissoribus meis, infra unum annum a die qua mortuus fuero computandum, quinque milia solidorum; alias nisi ipsa infra unum annum solverit, ut est dictum, quinque milia solidorum, volo quod statim post decursum unius anni manumissores vendant dictum honorem et de precio quod inde habebitur solvant debita mea et restituant iniurias meas et predictorum, et si aliquid residuum fuerit restituis iniuriis et debitis persolutis dent, amore Dei, ad cognitionem fratrum minorum guardiani. Et volo quod isti denarii ponantur in domo fra-

trum minorum Gerunde et nullus accipiat aliquid nisi secundum quod ego superius ordinavi. Et in istis et in aliis que predictae Aldete filie mee dedi, tempore nupciarum ipsam michi heredem instituo. Volo tamen quod, si ipsa moreretur absque liberis infra pupillarem etatem, constitutis vel non venientibus ad etatem viginti annorum, quod omnia que sibi dimitto revertantur heredi meo universali et dicta Aldeta filia mea teneatur solvere fratribus minoribus Gerunde totum illud debitum quod ego debeo solvere dictis fratribus, ratione fratris Martini de Corniliano, sicut in instrumentis inde confectis plenius continetur. Alias, nisi solvere vellet, volo quod manumissores mei teneant omnia que superius tibi dimitto, donec dictis fratribus plenarie satisfacerint de debito antedicto et cetera.

Ego, Raimundus Viaderii notarius publicus substitutus auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toilano, publico Gerunde notario, qui hoc translatum ab originali suo sumptum et cum eo de verbo ad verbum fideliter comprobatum scribi feci et clausi.

Signum: mei Raimundi de Gornallo, iudicis ordinarii Gerunde, qui predictas clausulas cum originali earum fideliter comprobavi, auctoritate iudiciali subscribo.

Dors. N. 77.

XXI

Venda: Ponç Cort de Girona i la seva esposa Guillema a favor de Guillem de Déu, procurador del convent.

AHPF, pergami original perdut. Resum: AHPF, Repertori... N° 10, 3 d'agost, 1303.

XXII

Venda: Ponç Castellà, flassader de Girona, i la seva dona Elisenda venen a Pere Ferrer un terreny veí als franciscans en alou de la prepositura de Novembre de la Seu de Girona, per 10 sous de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (26,5×29 cm.) 26 de febrer, 1304.

Noverint universi quod nos, Poncius Castellani, flassaderius Gerunde et uxor eius Elicsendis, gratis et ex certa sciencia, per nos et per omnes nostros, vendimus et tradimus tibi, Petro Ferrarii, filio Guillelmi Ferrarii de Rogacionibus, comoranti in Gerunda et uxori tue Raimunde et vestris perpetuo unum solum terre quem habemus in convicinio fratrum minorum Gerunde, quem Blancha, uxor quondam B[ernar]d[i] de Talliata, civis Gerunde, et filius eius

Guillelmus nobis stabiliverunt et sunt tres bracia, et sunt in alodio prepositure mensis Novembris ecclesie Gerundensis, et affrontat dictum solum terre ab oriente in domibus Dalmacii Payaterii, a circio in honore A[rnaldi] de Serra, ab occidente in honore Romei de Merola, a meridie in carraria; predictum quidem solum tabule ad faciendum ibi domos vel alia que ibi facere volueritis, cum exitibus et intratibus (...), et tradimus omnia supradicta precio decem sol. Bar., monete de terno, quos a vobis confitemur habuisse et recepisse. Et si amplius inde habere debemus, totum illud gratis vobis et vestris diffinimus atque damus, renunciantes (...). Et constituimus nos predicta omnia vestrum nomine possidere vel quasi donec eorundem acceperitis universalem possessionem quam vestra propria auctoritate, quando volueritis, possitis accipere et deinde vobis et vestris perpetuo retinere et habere omnia predicta ad omnes vestras et vestrorum volunt[at]es perpetuo faciendas salvo iure dicte prepositure, cui predicta Blancha et filius eius G[uillelmus] solvant censum quod sibi faciunt pro ista tenedone et pro alia quam ibi pro ipsa tenent et salvo iure dictorum Blanche et filii eius G[uillelmi], quibus dabitur annuatim pro censu decem sol. Bar. monete de terno, in festo Sancte Marie Candelarie et est certum quod omnia tercia, laudismia et foriscapia inde proveniencia sunt et debent esse dicte prepositure. Et sic promittimus vobis et vestris quod predicta omnia faciamus vobis et vestris tenere (...). Rursus ego, Elicsendis, predicta de iure meo, plenius cerciorata, renuncio scienter iuri ypothice quod habeo in bonis dicti viri mei ratione sponsalicii vel aliter et beneficio senatus consulti Velleiani.

Actum est hoc IIII Kalendas Marcii anno Domini millesimo trecentesimo quarto.

Signum: Poncii Castellani. Signum: Elicsendis uxoris eius predictorum qui hec firmamus et laudamus. Ego, P[etrus] de Mercatello, canonicus Gerundensis et prepositus de Caciono subscribo. (sign. autógr.) Ego, Iohannes de Costa clericus pro baiulo firmo. (sig. autógr.) Testes huius rei sunt Dalmacius de Caramala payaterius Gerunde et B[er]n[ardus] de Prato de Cilrano.

Ego, Petrus Burguesii publicus notarius substitutus auctoritate regia a R[aimund]o de Toylano publico Gerunde notario hec scripsi et clausi.

XXIII

Venda: Bernat Riera d'Orfes i la seva dona Saurina estableixen una terra a Arnau de Costa de Vilar per a plantar-hi vinyes, a rabassa morta a la parròquia d'Orfes a tasca i cens de 15 diners per sous de Barcelona de tern, d'entrada.

AHPF, pergami original (17,5×29,5 cm.) 28 d'octubre, 1304.

Notum sit cunctis quod ego, Bernardus de Riera de Orfanis et uxor eius, Saurina, gratis et ex certa sciencia per nos et nostros donamus ad capitum tibi,

Arnaldo de Costa de Villacerto et uxori tue, Ermessendi et vestris quandam terram nostram ad plantandum ibi vineam quam habemus in parochia de Orfanis in loco vocato Ad Planas et affrontat ab oriente in terra P[etri] Palma, a meridie in torrente de Regassol, a circio in tenedone vestra, et ab occidente in tenedone mansi de Monte Guixo. Predicta(m) quidem terra(m), sicut est in longum et in latum et infra dictas affrontaciones, includitur cum intratibus (...), habeatis et teneatis ad plantandum ibi vineam ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde faciendas dum vinea ibi fuerit et duraverit tantum et pro hoc dono et capito confiteor habuisse et recepisce a vobis quindecim solidos Barchinone de terno, renunciando (...). Et si forte plus inde michi competit vel competere debet, illud plus totum vobis et vestris donamus gratis et scienter remittimus, ponendo vos in presenti in corporalem et vacuum huius rei possessionem cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, promittens quoque bona fide predictum donum et acapitum dicte terre habere ratum et firmatum et ego et mei erimus inde vobis et vestris legitimi auctores et defensores de omni homine. Et faciemus vobis et vestris dictam terram facere, habere et tenere in pace contra cunctos homines quamdiu vinea ibi fuerit et duraverit tantum, salvo iure ecclesie Sancti Sepulcri de Paleria in terciis, laudismiis et foriscapiis et in omnibus aliis. Et hoc etiam salvo, quod donetis inde michi et manso meo de Rieria quindecim denarios Barchinone de terno de censu annuatim in mense Augusti, quando vinea dabit fructum, et quod vinea inde eradicata, predicta terra ad dictum mansum nostrum de Rieria libere revertatur, et vos et vestri sitis deinde absoluti a prestacione predictorum. Et pro predictis atendendis et complendis et pro eviccione et omni interesse obligamus vobis et vestris nos et omnia bona nostra habita et habenda ubique. Et ego, dicta Maria, renuncio scienter super hiis iuri ypotheche et beneficio Velleiani senatus consulti et omni legum auxilio.

Actum est hoc V Kalendis Novembris anno Domini MCCC quarto.

Signum: B[er]na[rdi] de Rieria: signum: Saurine uxoris eius, predictorum qui hoc firmamus et laudamus.

Ego, Andreas Ugonis, prior de Paleria, hoc laudo et firmo, salvo in omnibus iure dicti prioratus. (*sig. autogr.*) Testes huius rei sunt G[uillelmus] de Loberia de Orfanis et P[etrus] Bertoni de eodem loco.

Signum: Arnaldi de Puteolis, publici notarii Castri Villamulorum qui hoc scribi fecit et clausit.

XXIV

Nomenament: Berenguer de Vilar, procurador general dels franciscans gironins, nomena Ramon Girbert de Caldes de Malavella procurador especial seu per a rebre tots els esplets de pa i vi de la fàbrica de Franciac, segons testament de Ramon Ferrer de Franciac.

AHPF, pergami original (21×24 cm.) 22 de setembre 1305.

Noverint universi quod ego, Berengarius de Villario, iurisperitus Gerunde

et procurator generalis, sindicus sive actor domus et conventus fratrum minorum Gerunde, auctoritate dicte procuracionis substituo, facio et ordino certum et specialem procuratorem meum et dicte domus Raimundum Giriberti de Calidis de Malaveyla, absentem tamquam presentem, ad petendum, exigendum, habendum, recipiendum et recuperandum nomine meo et dicte domus et nomine fratris Iacobi Ferrarii de ordine fratrum minorum a tenetoribus et possidentibus, redditus, proventus, exitus et expleta panis et vini fabrice de Franc[i]acho, omnes redditus, exitus et expleta panis et vini fabrice supradicte et que pertinent aliqua ratione ipsi fabrice. Quos redditus supradictos Raimundus Ferrarii de Franciacho condamn obligavit et assignavit pro iniuriis suis restituendis, ad cognitionem dicti fratris Iacobi et in eius defectu ad cognitionem guardiani fratrum minorum Gerunde, prout hoc et quedam alia in quodam instrumento quod dictus Raimundus F[errarii] fecit ratione predicta plenius continentur et etiam ad petendum, exigendum et recipiendum nomine quo supra omnes redditus et exitus panis et vini qui provenerunt a dicta fabrica, a tempore citado quo dictus Raimundus F[errarii] decessit, dando et concedendo dicto procuratori meo et dicte domus super omnibus et singulis supradictis plenam et liberam potestatem agendi coram quibuscumque curiis et iudiciis, tam ecclesiasticis quam secularibus, contra omnes et singulos mihi et dicte domui vel alteri de conventu in predictis iniuriantes et etiam deffendendi, excipiendi, replicandi et triplicandi sentencias et sentencias, tam interlocutorias quam diffinitorias audiendi et ab eis, si necesse fuerit, appellandi et appellationem seu appellationes persequendi et alium vel alios procuratores substituendi ante Pitem contestatam et post, qui habeant idem posse et componendi, transigendi et apochas et recogniciones generales et speciales de soluto faciendi et etiam calumpnie seu alterius cuiuslibet generis iuramentum in animabus dictorum fratrum minorum et cuiuslibet de dicto conventu prestandi et generaliter omnia alia et singula faciendi que earum merita postulant et requirunt et que ego, vel dictus frater Iacobus, vel dictus conventus facere possemus si essemus personaliter constituti et que esset facere potest verus et legitimus procurator volens infradictum procuratorem meum et procuratorem seu procuratores ab eo substituendos ab omni honore satisdandi penitus relevare. Promitto notario infrascripto tanquam publice persone recipienti et stipulanti nomine omnium quorum interest, vel intererit, aut poterit interesse, iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus suis clausulis et me nomine quo supra ratum et firmum perpetuo habiturum quicquid per dictum procuratorem meum et procuratorem seu procuratores ab eo substituendos actum, gestum seu procuratum fuerit in promissis et nullo tempore revocabo sub obligatione omnium bonorum dicte domus. Actum est hoc X^o kalendis Octobris anno Domini M^oCCC^o quinto.

Signum: Berengarii de Villario predicti, qui hec firmo et laudo. Testes huius rei sunt A[maldus] de Petris de Cilrano et R[aimundus] Balelli, Villa Asinorum.

Ego, Iacobus Tresforti, notarius publicus substitutus auctoritate regia a R[aimundo] de Toilano, publico Gerunde notario, hec scripsi et clausi cum raso et emendato in XIII linea ubi dicitur *et etiam calumpnie* et cum suprascripto in XVI linea ubi dicitur *vel dictus frater Iacobus*.

XXV

Fra Francesc de Vilagrassa, guardià del convent Franciscà de Barcelona, presenta al bisbe Ponç dues butlles de Benet XI i Climent IV que confirmen que el custodi de Barcelona dels franciscans és exempt de la jurisdicció episcopal i depèn només de la Santa Seu.

AHPF, pergamí original (41×51 cm.) 22 de juny, 1307.

Noverint universi quod die iovis que est decimo kalendis Iulii anno Domini millesimo trecentesimo septimo, paulo scilicet ante pulsationem completorii sedis Barchinone, in presencia mei Raimundi de Avinione, notarii publici Barchinone et in presencia etiam testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, venerabilis et religiosus vir frater Franciscus de Villagrassa, custos fratrum minorum domus Barchinone, volens nomine ordinis dictorum fratrum hostendere et probare reverendo in Christo, patri domino Poncio, Dei gracia Barchinone, episcopo, personaliter tunc constituto in domo fratrum minorum Barchinone, videlicet in claustro minori sive sede eiusdem domus quod ipsa domus seu ordo fratrum minorum est plenarie exemptus et absque ullo modo Sedi Apostolice subiectus, obtulit et presentavit et etiam per me dictum notarium publice legi fecit eidem domino episcopo duo privilegia bulla plumbea et filis ciricis bullata, quorum unum est domini Benedicti pape undecimi et alterum domini Clementis pape quarti quorum privilegiorum tenores seriatim sunt inferius comprehensi videlicet in hunc modum. Benedictus episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis, generali ac provincialibus ministris, universis fratribus ordinis fratrum minorum, salutem et apostolicam benedictionem. Inter ceteros ordines quos celestis agricole summa benignitas in orto plantavit ecclesie, sacrum vestrum ordinem, iam per oris provincias superna gracia propagante diffusum, dum minori fungeremur officio sincera caritate dileximus ad statum eius feliciter promovendum sollicitis studiis intendentes, nec minuit utique seu auxit pocius circa ipsum prehabite dilectionis affectum persone nostre subsecura promotio ad apicem apostolice dignitatis cum tanto propensius ad ipsius ordinis intendamus augmentum, quanto nobis facultas prestantior, quamquam nostris non exigentibus meritis, noscitur celitus attributa. Licet igitur nonnulli romani pontifices, predecessores nostri, prefatum ordinem a prelatorum iurisdictione quorumlibet prorsus exemerint ipsumque fore decreverint per ipsarum litteras speciales exemptum, nos tamen ordinem ipsum ab salutis fructus innumeros qui ex ipso noscuntur animabus fidelium provenire, gerentes in vi(s)ceribus caritatis et propterea nolentes omnino ut quisquam cuiuscumque sit ordinis, dignitatis, conditionis aut status vos generaliter vel specialiter ac prefatum ordinem super exemptione ipsius ac aliis vestris dictique ordinis libertatibus et immunitatibus quibuscumque, sub quavis forma vel expressione verborum vobis et eidem ordini ab apostolica

sede concessis impugnare, imperare ac turbare valeat vel quomodolibet molestare vos et ordinem ipsum ab omnium et singulorum quorumlibet prelatorum et personarum ecclesiasticarum omnimoda potestate de iurisdictione prorsus exhimimus de apostolice plenitudine potestatis. Ita quod nec etiam ratione delicti comissi vel initi contractus aut rei site posite vel existentis extra loca vestra exempta possitis coram eis, non obstante constitutione felicis recordacionis Innocencii pape quarti, predecessoris nostri, in contrarium edita, impeti, molestari seu quomodolibet conveniri, decernentes vos et ordinem supradictum inmediate eidem sedi ac soli tantummodo romano pontifici subiacere ecclesias insuper oratoria, domos et loca que tenetis et inhabitatis ad presens ac tenebitis et inhabitabitis in futurum, dum et quotiens vos illa tenere ac inhabitare contigerit exempta prorsus existere nulloque medio sedi subesse decernimus prelibare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre exempcionis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contrahere. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli, apostolorum eius, se noverit incursurum. Data Rome apud Sanctum Petrum, quarto nonas Aprilis, pontificatus nostri anno primo.

Clemens episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis, Generali et universis ministris, guardianis et fratribus de ordine fratrum minorum, salutem et apostolicam benedictionem: in quibusdam locis aliquando illas prout accepimus persecutiones et angustias sustinetis ut vix sit vobis possibile quod ibidem conditori omnium valeatis prout cupitis devotum impendere famulatum, hinc est quod nos vestre providere quieti et malignorum maliciis obviare volentes ut nullus decetero ecclesias aut loca vestra ausu temerario presumat infringere aut in illis violentiam dampnabilem exercere, auctoritate presentium districtus inhibemus. Illi vero qui divini post posito timore nominis se secus facere presumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant a qua non possint absolvi nisi per sedem apostolicam vel per conservatores ab ea vobis aut eidem ordini deputatos. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis infringere vel ei ausu temerario contrahere. Siquis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei (et) et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Data Perusii tercio kalendis Iulii, pontificatus nostri anno primo.

Quibus quidem privilegiis predictis, oblati, presentati ac lectis, ut predictur, in continenti dictus venerabilis frater Franciscus de Villagrassa petiit inde nomine dicti ordinis fratrum minorum sibi fieri publicum instrumentum per me notarium supradictum. Et dictus dominus episcopus petiit de tenore dictorum privilegiorum copiam sibi dari ut cum ea valeat deliberare. Que copia fuit sibi concessa et tradita.

Acta sunt hec die et anno, hora ac loco predictis, presentibus testibus venerabilibus Berengario de Laceria, Guillelmo Tarafa et Raimundo de Vilalta, Canonicis Barchinone, Bertrando de Seva, iurisperito eiusdem civitatis, Raimundo de Ach scriptore eiusdem domini episcopi, Francisco Grunyi et Berengario de Bagnariis clerico.

Signum mei: Raimundi de Avinione, notarii publici Barchinone qui una

cum testibus suprascriptis, prout supra patet, omnibus supradictis interfui et hec scribi feci et clausi rogatus cum litteris rasis et emendatis in linea undecima ubi dicitur *tenebitis et inhabitabitis in futurum*.

XXVI

Testament: Dues clàusules del testament de Guillemma, vídua d'Huguet de Cervià, disposen que els franciscans rebin el diner necessari per a construir el cor de la seva església de Girona.

AHPF, còpia del 10 de març, 1344 (26×60 cm.) 9 de gener, 1314.

Hoc est translatum fideliter sumptum sexto idus Marcii anno Domini millesimo CCC^o quadragesimo quarto a duabus clausulis seu partibus cuiusdam testamenti Domine Guillelme quondam, uxoris nobilis Hugueti de Cerviano quondam, auctoritate et mandato venerabilis et discreti Petri de Prato, iudicis ordinarii Gerunde, ad instanciam et requisitionem religiosi fratris Francisci Comitis, nunc guardiani domus fratrum minorum Gerunde, nomine suo et fratrum dicte domus reparati nonas Marcii anno Domini millesimo CCC^o quadragesimo quarto et firmati seu subscripti per manum ipsius iudicis, quod quidem testamentum sic incipit: Cum omnia huius seculi mundana sint labilia, transitoria atque vana, et nemo carnalis sit qui mortis periculum evadere possit, idcirco in Dei nomine et Beate Virginis Marie, eius matris, ego, Guillelma, uxor quondam nobilis Hugueti de Cerviano, detenta infirmitate, de qua mori timeo, in meo tamen bono sensu, memoria et loquela condo, facio et ordino meum testamentum in quo eligo manumissores meos Franciscum de Monte Lauro, Bernardum de Montecatino et Guillelmum de Burdillis, milites, quibus et etiam duobus et etiam uni eorum soli, si alii nollent vel non possent interesse, dono plenum posse quod statim post mortem meam petant, exigant et recipiant omnia bona mea mobilia et immobilia ubicumque sint. Et ea sine eorum dampno dividant, distribuant et ordinent pro ut hic inferius scriptum invenerint ac etiam ordinatum. Ita tamen quod quicquid faciant et ordinent et distribuant mei manumissores circa contenta in hoc meo testamento faciant et facere et ordinare habeant de consilio et assensu fratris Thome Petri de ordine fratrum minorum, confessoris mei et in eius absentia guardiani fratrum minorum Gerunde qui pro tempore fuerit et cetera. Tenor vero prime clausule seu partite ex predictis talis est. Item ad honorem Dei et Beate Virginis Marie et omnium sanctorum et specialiter beati Francisci, in quo specialem devocionem habeo et in remedium animarum mei et dicti viri mei quondam et parentum meorum, volo et mando quod in ecclesia fratrum minorum Gerunde fiant cathedre sive chorus cathedralis secundum voluntatem et ordinationem conventus domus fratrum minorum Gerunde in quibus fratres possint competenter stare et laudare Deum die nocteque. Et volo et expresse mando quod totum illud quod dicte cathedre omnes decostabunt fiat et persolvatur de bonis meis simpliciter et de plano per dictos

meos manumissores. Et rogo amore Dei quod fratres ipsius conventus fratrum minorum, tam presentes quam futuri, orent Deum pro anima mea in missis tam conventualibus quam privatis et specialiter omnibus septem horis canonicis, videlicet, in matutinis et in prima, tertia, sexta, nona et in vespers et in completorio et cetera. Tenorque secunde clausule, seu partite predictorum que continet in se heredis institutionem cum suis subsequentiis ac die et anno ac testibus et signo seu clausura nota claudentis ipsam reparationem sequitur sub hac forma. In omnibus aliis bonis meis mobilibus et immobilibus, ubicumque sint et mihi pertineant, quacumque ratione preterea hec que superius sum resta[ns], instituo mihi heredem universalem Raimundum Xatmar militem, nepotem meum. Hec est enim ultima mea voluntas quam volo valere iure testamenti et si non valeret iure testamenti saltem volo quod valeat iure codicillorum vel iure cuiuslibet alterius mee ultime voluntatis. Ac[tum] est hoc quinto idus Ianuarii anno Domini millesimo CCC^o quartodecimo.

Signum: Guillelme predictæ testaricis que hoc testamentum facio, firmo firmarique rogo. Testes rogati huius testamenti sunt frater Thomas Petri et frater Raimundus Alemani de ordine fratrum minorum, Guillelmus Alberti de Burdillis, Bernardus Poncii, Berengarius de Campis et Raimundus de Campis eius socer et Petrus Poncii et Bernardus Poncii eius gener, parochie de Burdillis. Que quidem reparacio dicti testamenti fut facta de mandato, ut premititur, dicti Petri de Prato, iudicis, nonas Marcii anno Domini millesimo CCC^o quadragesimo quarto, presentibus testibus Guillelmo Granelli et Guillelmo Baierii, civibus Gerunde, et Petro Amici, scriptore curie Gerunde domini regis. Ego, Petrus de Prato, iudex Gerunde qui supradictum testamentum reparari mandavi ac pronunciavi, eidem auctoritate iudiciali subscribo. Ego, Iacobus Tresforti, notarius publicus substitutus auctoritate regia a Bernardo de Toylano, publico Gerunde notario, qui presentem reparationem mandato dicti venerabilis Petri de Prato, iudicis, ex notula dicti testamenti per me recepte sumpsi, iuxta ipsius notule tenorem scribi feci et clausi, nonas Marcii anno Domini millesimo CCC^o quadragesimo quarto et constat mihi de suprascripto in prima linea clausule mee presentis reparacionis, ubi dicitur *reparationem*. Ego, Petrus de Prato, iudex Gerunde, qui de dictis clausulis translatum fieri iussi ac ipssis reparari mandavi, auctoritate iudiciali subscribo.

Ego, Iacobus Tresforti, notarius publicus substitutus auctoritate regia a Bernardo de Toilano, publico Gerunde notario, hoc translatum fideliter sumptum a dicto testamento, ut premititur, reparato, seu a dictis clausulis seu partibus ipsius testamenti et cum eisdem comprobatum scribi faci et clausi.

XXVII

Reclamació: Fra Tomàs Pere, guardià dels franciscans de Girona, reclama els 7.000 sous de Barcelona de tern llegats per Guillema de Cervià el 1314 per al cor de l'església del convent. Berenguer d'Alme-

nara diu que ignorava aquest deute, però promet de pagar-lo abans d'un mes.

AHPF, pergami original (44,5×54 cm.) 5 de desembre, 1314.

Noverint universi quod cum religiosus frater Thomas Petri de ordine fratrum minorum, procurator religiosorum, guardiani et conventus fratrum minorum civitatis Gerunde ad infrascripta cum publico instrumento facto, octavo kalendis, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo septimo, clauso per Bernardum Cervilionis, auctoritate regia, notarium publicum Barchinone, comparuisset coram nobis Petro Aquilonis, baiulo ville Tarrege, pro serenissimo domino rege, dicendo et asserendo quod nobilis Berengarius de Almenara, dominus de Almenara, constituerat se debitorem et principalem solutorem honorabili domine Guillelme de Cerviano, uxor quondam nobilis Hugueti de Cerviano in septem mille solidis Barchinone cum instrumento publico inde confecto per Bernardum Burdi, olim notarium Tarrege, nonas Decembris anno Domini millesimo trecentesimo quartodecimo, quod instrumentum fuerat in mundum redactum et traditum dicto fratri Thome Petri ut per notam scriptam in protocollo dicti Bernardi Burdi manifeste apparebat, quod instrumentum dixit se seu guardianus aut conventus dicte civitatis casu fortuitu amisuisse et sic requirebat dictum instrumentum reparari et in formam publicam redigi ex hoc quia domina mandavat in suo ultimo testamento quod fieret in ecclesia dicti monasterii chorus katedralis ad honorem Dei et Beate Virginis Marie et omnium sanctorum et beati Francisci in remedium animarum ipsius et dicti viri sui et parentum suorum et quidquid predicta decostarent solveretur de bonis suis per manumissores suos et in compensatione expensarum factarum in faciendo dictum chorum chatedralium manumissores et exequutores ultimi testamenti dicte domine honorabilis fecerant et dederant iura et eorum accione que dicte domine competeabant et ipsis manumissoribus nomine eiusdem in toto illo debito dictorum septem mille solidorum in quo dictus nobilis Berengarius de Alme[na] erat dicte domine principaliter obligatus cum dicto instrumento debitorio confecto in posse Bernardi Burdi, notarii predicti, die, anno in ipso iam supra contentis quod instrumentum cessionis fuerat amissum et ex causa reparatum et per instrumentum publicum inde confectum per Raimundum de Brugeria, notarium publicum, substitutum auctoritate regia a Bernardo Toilano, publico Gerunde notario, continetur, maxime cum ipsum instrumentum debitorum non peteret in lesionem seu dampnum alicuius, set ad hoc ut ius pertinens dicto conventui ratione promissorum servaretur illesum; quibus rationibus propositis per dictum religiosum fratrem Thomam Petri predictum, nosque baiulus antedictus volentes procedere super predictis prout decet, citavimus venerabilem Guillelmum sa Corbela, militem castellanum de la Guardia, manumissorem et exequutorem ultimi testamenti dicti nobilis Berengarii d. Almenara quod certa die compareret coram nobis propositurus casum seu rationes si quas haberent que obstarent quare predicta reparatio fieri non deberet, prout hoc in dicta littera sibi missa cuius datum est Tarrege XVI° kalendis Iulii anno Domini millesimo CCC^oX^oL septimo conti-

netur. Cui quidem littere fuit responsum per dictum honorabilem Guillelmum a Corbela, quod prestito iuramento per dictum procuratorem vel guardianum dicti conventus, quod dictum instrumentum non haberent nec scirent ubi esset nec fecerant quominus ipsum haberent aut nequirent invenire, placebat sibi quod dictum instrumentum repararetur ad hoc ut dictus conventus posset ius suum vigore dicti instrumenti consequi et habere ut hoc et alia in quodam publico instrumento confecto XVIII° kalendis Ianuarii anno Domini millesimo CCC^oX^oL septimo, clauso per Bernardum Cervilionis, notarium Barchinone, continetur. Quare dictus procurator requirebat, ex debito iusticie, quod faceremus sibi instrumentum debitorum supradictum ut predicatur reparari. Et incontinenti iuravit ad sancta Dei quatuor Evangelia, manibus suis corporaliter tacta, quod ipsum instrumentum ipse nec guardianus aut conventus Gerunde non habeant nec sciebat ubi esset, nec fecerant quonimus haberant, set revera fuerat casu fortuitu amissum, nec ipsum in dampnum alicuius petebant set ad hoc quod ius dicti conventus et guardiani eiusdem in posterum servaretur illesum. Et nos baiulus supradictus fecimus ante nostram presentiam comparere Guillelmum Bonet, notarium, qui memorialia seu protocolla dicti B[er]n[ardi] Burdi tenebat, et visa et inspecta notula supradicta attendentes quod in eadem continetur hac verba «traditum fratri Thome Petri» et fratri Raimundo Alamani de ordine minorum. Ideo mandavimus eidem quod dictum instrumentum repararet et in formam publicam redigeret ut hoc et alia in processu inde coram nobis accitato ratione premissorum manifeste appareret. Et sic ego, dictus Guillelmus Bonet, recepto mandato a baiulo supradicto, et firmamento eiusdem CCCIX^oL octavo, coram testibus inffrascriptis processi ad reparacionem dicti instrumenti, prout sequitur in hunc modum. Noverint universi quod nos, Berengarius de Almenara, miles, dominus castri de Almenara, confitemur et in veritate vero noscimus nos debere vobis, domine Guillelme de Cerviano, uxori quondam nobilis Hugueti de Cerviano, licet absenti tanquam presenti et vestris et quibus volueritis septem mille solidos Barchinonensium de terno ex causa mutui quos a vobis habuimus et numerando recepimus quosquidem septem mille solidos supradictos promittimus vobis, dicte domine Guillelme et vestris, licet absenti tanquam presenti, vobis notario inffrascripto legitime stipulanti et recipienti predicta domina solvere quandocumque et quotienscumque a vobis vel vestris fuerimus requisiti inffra spatium unius mensis postquam a vobis vel ab aliquo nomine vestri fuerimus requisiti sine omni fraude et dilatione et enganno. Et pro predictis omnibus et singulis attendendis et complendis obligamus inde vobis et vestris nos et omnia bona nostra habita et habenda. Et renunciamus omni iuri nobis competenti vel conpetituro.

Actum est hoc nonas Decembris anno Domini millesimo CCC^o quartodecimo.

Signum nostri: Berengarii de Almenara predicti qui predicta omnia laudamus, firmamus et concedimus. Testes huius rei sunt frater Thomas Petri et frater Raimundus Alamani de Villaffrancha de Penedes, de ordine minorum et Guillelmus de Muntfar de Almenara et Matheus Ballistarii iurisperitus Tarrege.

Signum: Petri Aquilonis, baiuli domini regis in Tarrega, qui hoc concedimus et firmamus et huic reparacionis instrumento auctoritatem nostram prestamus et decretum nostrum interponimus. Testes firmamenti dicti baiuli sunt Petrus ça Rocha notarius et Guillelmus Torres.

Signum: mei Guillelmi Boneti, notarii publici Tarrega, qui hoc instrumentum scribi iussi et de mandato baiuli supradicti reparamus iuxta receptionem factam per Bernardum Burdi, notarium supradictum, qui morte preventus hoc instrumentum reparare non potuit, nec claudere suo signo, et clausi.

XXVIII

Venda: Pere Ramon Martí, moliner del Mercadal de Girona, ven al procurador dels franciscans de Girona, Bonanat Carbonell, dues cases que tenia adjacents al convent per a que els frares poguessin ampliar l'església, per 82 lliures i mitja de Barcelona de tern (suma que després donà als franciscans).

AHPF, pergami original (28,5×32 cm.) 17 de maig, 1320.

Sit omnibus notum quod ego, Petrus Raimundi Martini, monerius de Mercatallo Gerunde, gratis et ex certa sciencia per me et meos vendo et trado vel quasi vobis, Bonanato Carbonelli, procuratori seu administratori, auctoritate sedis apostolice, domus fratrum minorum, Gerunde, ementi nomine dicte domus in augmentum ecclesie dictorum fratrum perpetuo illa duo hospicia contigua que habeo in Gerunda iuxta domum predictam et fuerunt Raimundi de Fonte quondam monerii et fuerunt mihi vendita per Petrum de Fonte, civem Maioricarum, filium dicti Raimundi quondam, et tenentur per dictam domum, in quorum hospiciorum altero ego habito et aliud nunc habitat ex conducto Antonius Olivarii, procurator. Et affrontat dicta duo hospicia ab oriente in carraria publica, a meridie in hospicio dicte domus quod nunc habitatis vos, dictus Bonanatus, ab occidente in pariete sive clausura cimiterii dictorum fratrum quod est prope claustum, a circio in pariete patii ecclesie nove dictorum fratrum. Iamdicta siquidem hospicia superius confrontata cum intratibus (...), atque dici vobis nomine quo supra perpetuo vendo precio octuaginta duarum librarum et medie Barchinonensium de terno quas a vobis confiteor recepisse et habuisse, renunciando (...). Et trado vobis instrumentum empcionis mee in qua empcione et instrumento eiusdem et eviccionis, obligacionis et omnibus in eo contentis et in dictis hospiciis cedo et dono vobis et dicte domui omnia iura mea et loca et omnes voces (...), promittens vobis predictam vendicionem semper vobis et dicte domui et ecclesie eiusdem facere. Et ad maiorem firmitatem iuro sponte per Deum et eius Sancta IIIor Evangelia, corporaliter tacta, predicta omnia et singula semper

rata et firma et inviolabiter observare et attendere et complere et numquam in aliquo contravenire iure aliquo sine causa. Et ego, Bartholomea, uxor dicti Petri Raimundi, supradictis consenciens, hoc firmo et cerciorata de iure meo promitto vobis dicto emptori ac sponte iuro per Deum et eius Sancta IIIor Evangelia, corporaliter tacta, contra predictam non venire racione sponsalicii mei vel alia racione, renuncians, scienter super hiis beneficio senatus consulti Velleiani et iuri ipothice sponsalicii mei et omni legum auxilio.

Actum est hoc XVI Kalendis Iunii anno Domini millesimo trecentesimo vicesimo.

Signum: Petri Raimundi Martini. Signum: Bartholomee uxoris eius, predictorum qui hec firmamus et iuramus. Testes huius rei sunt Raimundus Ricardi de Villavenuto et Raimundus Viaderii de Gerunda et Arnaldus de Manso de Piru.

Ego, Guillelmus de Querio, publicus notarius substitutus auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toilano publico Gerunde notario hec scribi feci et clausi cum raso et emendato et suprascripto in linea XIII^a ubi dicitur *dicte domui*.

XXIX

Rebut: Bonanat Carbonell firma a Pere Ramon Marti, debitori de 20 lliures de Barcelona, part del preu de 82 lliures i mitja d'unes cases que aquest li ha venut per a engrandir l'església del convent.

AHPF, pergami original (41,5×25 cm.) 17 de maig, 1320.

Sit omnibus notum quod ego, Bonanatus Carbonelli, procurator seu administrator auctoritate sedis apostolice domus fratrum minorum Gerunde, recognosco debere vobis Petro Raimundi Martini, monerio de Mercatallo Gerunde, viginti libras Barchinonensium de terno que restant vobis ad solvendum ex illis octuaginta duabus libris et media pro quibus mihi fecistis vendicionem perpetuam in augmentum ecclesie dictorum fratrum de illis duobus hospiciis contiguus que habebatis in Gerunda iuxta domum predictam et fuerunt Raimundi de Fonte quondam monerii et tenentur per dictam domum prout in instrumento ipsius vendicionis hodie confecto in posse notarii infrascripti lacius continetur. Et licet in instrumento dicte vendicionis confesus fueritis totum dictum precium recepise[e] et renunciaveritis excepcioni precii non habiti; attamen revera dicte viginti libre vobis restant ad solvendum. Et est actum et [conv]entum inter me et vos et per vos etiam fuit retentum in dictam vendicionem, licet de hoc in instrumento dicte vendicionis nulla mencio habita fuerit quod vos teneatis et inhabitetis alterum de dictis hospiciis, scilicet illud quod nunc inhabitatis, donec dicti fratres velint ipsum accipere et ipsum convertere in opere dicte ecclesie nove, quod hospicium teneatis

et inhabitetis tum ratione dicte retencionis, tum ratione violarii quod ibi habebatis, tum ratione concessionis quam inde vobis facio donec dicti fratres ipsum accipiant et convertant in dicto opere sic quod dicti fratres vel ego vel successor meus non possimus vos eicere de dicto hospicio donec ipsum convertant in dicte opere ut dictum est. Quo casu vos teneamini dimittere et tradere dictis fratribus ipsum hospiciu vel ego vel successores mei possimus vos et res vestras inde expellere nostra propria auctoritate, persolutis tamen prius vobis dictis viginti libris vel depositis in tabula alicuius camporis Gerunde ut vobis tradantur. Et si contingeret vos decedere antequam dicti fratres acceperint dictum hospiciu ad opus dicte ecclesie, eo casu statim vobis defuncto dicti fratres vel ego aut successor meus accipiamus et accipere possimus dictum hospiciu sine impedimento heredum et successorum vestrorum, persolutis tamen prius dictis viginti libris vel depositis in tabula ut tradantur heredi vestro vel illis personis quibus vos volueritis verbo vel scripto. Et si pro defectu promissorum dampnum aliquid vel interesse sustinueritis vos vel vestri vel missiones aliquas seu expensas inde feceritis quocumque modo, totum vobis vel vestris restituere promitto et inde credamini vestro simplici verbo sine testibus et iuramento. Et propter hoc obligo vobis et vestris omnia bona dicte domus ubique habita et habenda. Et ego, Petrus Raimundi predictus confitens predicta sic fore vera et sic fore conventa, firmo et laudo omnia et singula supradicta, et promitto vobis dicto procuratori et successoribus vestris quod in continenti cum predicti fratres velint accipere dictum hospiciu et convertere in opere dicte ecclesie, dimittam eis dictum hospiciu persolutis prius mihi dictis viginti libris vel depositis in tabula ut est dictum. Vel ipsi fratres vel vos aut successores vestri eo casu possitis me et res meas inde eicere et expellere. Et quamdiu dicti fratres distulerint dictum hospiciu convertere in dicto opere non teneamini mihi solvere dictas viginti libras. Volo etiam quod statim me mortuo possitis accipere dictum hospiciu sine impedimento et contradiccionem heredum et successorum meorum, persolutis tamen prius heredi meo vel cui voluero dictis viginti libris vel depositis in tabula ut est dictum. Et si pro defectu promissorum dampnum aliquid vel interesse sustinueritis vos vel successores vestri vel dicta domus vel missiones aliquas seu expensas inde feceritis quocumque modo, totum vel vestris et successoribus vestris et dicte domui restituere promitto et inde credamini vestro simplici verbo sine testibus et iuramento. Et propter hoc obligo vobis et successoribus vestris et eidem domui omnia bona mea ubique habita et habenda, iurans sponte per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, corporaliter tacta, predicta omnia attendere et complere et nunquam in aliquo contravenire iure aliquo sine causa.

Actum est hoc XVI Kalendas Iunii anno Domini MCCC vicesimo.

Signum: Bonanati Carbonelli procuratoris; signum: Petri Raimundi predictorum qui hec firmamus et laudamus. Testes huius rei sunt Raimundus Ricardi de Villavenuto et Raimundus Viaderii de Gerunda et Arnaldus de Manso de Piru.

Ego, Guillelmus de Querio, publicus notarius substitutus auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toilano publico Gerunde notario, hec scribi feci et clausi.

XXX

Venda: Estruc de Trullàs, clergue, promet de vendre les dues cases que heretà de la seva mare Brunissenda, a prop de la plaça dels franciscans, al preu de 9 sous menys 2 diners de Barcelona, que és el cens anual que rep d'aquesta propietat; en total, 68 lliures de Barcelona de tern.

AHPF, pergami original (42×41 cm.) 3 de juny, 1323.

Noverint universi quod cum dominus rex dedisset et concessisset religioni et domini fratrum minorum Gerunde ac fratribus in ea tunc habitantibus et postea habitaturis, ad opus et utilitatem ecclesie tunc fiende et monasterii dicte domus, quod tenetores hospiciorum et domorum habitancium iuxta ecclesiam ipsorum fratrum a parte orientis usque ad rivum Undaris et a parte meridiei usque ad plateam fratrum minorum haberent et tenerentur vendere eidem ecclesie, domui et fratribus pro eo precio quod duo probi homines civitatis Gerunde dicerent et extimarent domos et hospicia ac hedificia que infra dicta spacia ipsi tenetores tenent vel possident. Idcirco ego, Astruchus de Truyars, clericus, filius et heres Brunissendis, uxoris Michaelis de Truyars, ferrarii quondam Gerunde, promitto cum effectu vendere et quantum in me est de presenti et nunc ut extunc vendo et corporaliter trado vel quasi dicte domui ecclesie et fratribus in dicta domo habitantibus et habitaturis, duas domos quas habeo prope plateam domus dictorum fratrum, altera quarum affrontat ab oriente in quodam patio dictorum fratrum in quo sunt figerie et ipsum tenet Bonanatus Carbonelli, a meridie in platea dictorum fratrum, ab occidente in pariete monasterii dictorum fratrum, a circio in quodam patio et *basia* ipsorum fratrum quod et quam tenet dictus Bonanatus Carbonelli. Et alia affrontat ab oriente in carraria publica qua itur versus pontem, a meridie in platea dictorum fratrum, ab occidente in patio predicto in quo sunt figerie quod tenet dictus Bonanatus, a circio in domibus ipsorum fratrum quas tenet dictus Bonanatus Carbonelli. Et etiam vendo predicte domui ecclesie et fratribus in dicta domo habitantibus et habitaturis novem solidos minus duobus denariis Barchinonensium de terno censuales quos annuatim percipiebam et percipere debebam et consueveram super illis domibus que sunt ipsorum fratrum in loco predicto et ipsas inhabitat Bonanatus Carbonelli predictus, que domus affrontat ab oriente in carraria publica, a meridie in domo quam superius dicte domui vendo, ab occidente in patio dictorum fratrum in quo sunt figerie, a circio in alio hospicio dictorum fratrum quod inhabitat predictus Bonanatus; iamdictas siquidem duas domos (...) predictos novem solidos minus duobus denariis censuales quos percipiebam in predictis domibus dictorum fratrum et cum omni iure quod in eis habeo et michi pertinet quacumque ratione sic predicta omnia et singula perpetuo vendo domui ecclesie et fratribus predictis eo precio sue extimacione quod seu quam Bevengutus Bellihominis et Bonanatus de Tornavellis, cives Gerunde, assignati et depu-

tati ad hoc per venerabilem Bernardum Strucii, baiulum Gerunde, de voluntate mea et fratrum domus predictae diffinierint, dixerint seu extimaverint et de quo etiam precio iam me recognosco et recepissem et habuisse et in utilitatem meam convertisse ducentos solidos Barchinonensium de terno, renunciando (...), constituens nichilominus me predicta nomine domus ecclesie et fratrum predictorum possidere, donec inde possessionem seu quasi adepti fuerint corporalem in quam intrandi, adipiscendi et retinendi plenam eis dono et confero potestatem, cedendo et dando predicto monasterio, ecclesie et fratribus ipsius, presentibus et futuris, et notario infrascripto ut publice persone, nomine omnium illorum quorum interest vel potest aut poterit interesse a me predicta et infrascripta legitime stipulanti et recipienti in predictis omnibus omnia iura mea et loca et omnes etiam voces (...), constituens et faciens inde ipsum monasterium et fratres in eo habitantes veros dominos et procuratores in rem suam ad eorum voluntates omni tempore faciendas sine aliquo meo et meorum retentu quem in predictis non facio nec reservo, que omnia supradicta tenentur per domum et fratres predictos, promittens predictae ecclesie, monasterio et fratribus presentibus et futuris in posse notarii infrascripti nomine quo supra stipulantis predictam vendicionem semper facere (...). Et Bonanatus de Tornavellis et Bevengutus Bellihominis predicti dixerunt, determinarunt et extimarunt domos predictas quas predictus Astruchus de Truiars. vendidit domui et monasterio fratrum minorum, ad sexaginta libras Barchinonensium de terno et novem solidos minus duobus denariis predictos censuales, ad octo libras; et sic sunt in summa sexaginta octo libre sine aliquo violario et retentu cuiuscumque persone.

Actum est hoc tercio nonas Iunii anno Domini millesimo trecentesimo tercio.

Signum: Astruchi de Truiars clerici venditoris. Signum: Bonanati de Tornavellis. Signum: Bevenguti Bellihominis predictorum qui hec firmamus, concedimus et laudamus. Testes huius rei sunt: Arnaldus de Terradis, iurisperitus et Bonanatus Carbonelli, mercator, Gerunde et Franciscus Fuyani de Gerunda.

Ego, Arnaldus de Manso, notarius publicus substitutus auctoritate regia a R[aimund]o Simonis de Toylano, publico Gerunde notario, hec scribi feci et clausi.

XXXI

Permis: Es concedeix a Bernat Vendrell, draper de Girona, permís per a aixecar un mur de pedra al costat de la plaça davant dels franciscans i darrera la seva casa, cosa que li havia estat refusada anteriorment.

AHPF, pergami original, carta partida (41×33 cm.) 6 de febrer, 1328.

Noverint universi quod cum per me Bernardum Venrelli, draperium

panni lini Gerunde esset hoc anno dirutus quidam paries qui erat de petra sicca et luto in parte iuxta patium quod est ante domum fratrum minorum, Gerunde, ob hoc ut ipsum parietem facerem fieri de petra et calce, qui paries erat retro hospicium meum quod est ibi versus circium et usque plateam que est ante domum fratrum minorum, Gerunde, et dicto pariete diruto, voluissem ipsum parietem facere fieri et operari in altum de petra et calce, cum ipsum parietem assererem et asseram esse meum, fuisset mihi per gordianum et conventum domus fratrum minorum, Gerunde in ipso opere seu pariete opus novum cum notario publico denunciatum cum ipsum parietem assererent et asserant esse dicte domus. Et post dicti novi operis denunciacionem, ego voluerim operari parietem antedictum. Et nunc amicis meis procurantibus et tractantibus cum venerabilibus ac religiosis fratre Arnaldo de Castlario, custodie fratrum minorum Barchinone custode et fratre Iohanne Roure, gordiano domus fratrum minorum Gerunde, de voluntate conventus domus fratrum minorum Gerunde ut ipsi custos et gordianus asserverunt et confessi fuerunt in presencia notarii et testium infrascriptorum; sit actum et conventum quod ego faciam seu fieri faciam dictum parietem et re[e]dificem de petra et calce sub modis et condicionibus ac retencionibus infrascriptis et usque ad locum dictum signatum et limitatum per custodem et gordianum antedictos. Ideo ego dictus Bernardus Venrelli draperius panni lini Gerunde confiteor et in veritate recognosco vobis dictis fratri Arnaldo de Castlario, custodi custodie Barchinone et fratri Iohanni de Robore, gordiano domus fratrum minorum Gerunde nomine vestro et conventus domus fratrum minorum ut asseritur per vos dedistis et concessistis mihi licenciam et potestatem faciendi fieri et construendi ac (h)edificandi ac tornandi dictum parietem de petra et calce usque ad locum iam per vos mihi dictum deputatum et limitatum qui paries, qui modo de novo fiet, habeat in longitudine viginti et novem palmos de canna vendibili Gerunde: et in altum scilicet de terra habeat in altum quindecim palmos ad cannam supradictam. Et tenet se idem paries versus occidentem in orto per me stabilito Raimundo Calvet civi Gerunde et affrontat ab oriente in meo hospicio. Est tamen certum quod est dictum et conventum inter vos dictos custodem et gordianum nomine vestro et dicti conventus ex una parte et me ex alia quod propter dictam licenciam et concessionem mihi per vos datam et concessam de faciendo et tornando dictum parietem de petra et calce non fiat vel fieri possit vobis et conventui dicte domus fratrum minorum Gerunde nec etiam mihi vel meis aliquo tempore preiudicium iuri quod utraque pars habet et habere debet in ipso pariete et in loco in quo ipse paries fietet hedificabitur ante presentem licenciam et concessionem. Nec etiam possit per premissa acrescere vel decrescere in aliquo ius quod utraque pars habet seu habere intendit modo aliquo in eisdem. Et nos dicti frater Arnaldus de Castlario custos et frater Iohannes de Robore, gordianus domus fratrum minorum Gerunde, consencientes ad predicta laudamus, concedimus et firmamus omnia supradicta.

Actum est hoc octavo idus Februarii anno Domini M^oCCC^o vicesimo octavo.

Signum: B[er]n[ardi] Venrelli; signum: fratris A[rnaldi] de Castlario, custodis; Signum: fratris Iohannis de Robore, gordiani, predictorum qui hoc fir-

mamus et laudamus. Testes huius rei sunt Berengarius Renalli iurisperitus et R[aimundus] Calveti et P[etrus] de Trilia, cives Gerunde.

Ego, Iacobus Tresforti, notarius publicus substitutus auctoritate regia a Bernardo de Toilano publico Gerunde notario hoc scribi feci et clausi.

XXXII

Butlla: Butlla del Sant Pare Joan XXII, enviada per Joan, patriarca d'Alexandria, als ordes mendicants gironins, per la que es donen indulgències a qui participi en la guerra contra els sarraïns de Granada.

AHPF, pergami original (34×57 cm.) 1 de juliol, 1330, Osca.

Perdut segell pendent.

Iohannes, miseratione divina patriarcha Alexandrinus, religiosus et dilectis in Christo, priori, guardiano et lectoribus ordinum fratrum predicatorum ac minorum et carmelitarum Gerunde, salutem in Domino et mandatis apostolicis humiliter obedire. Literas sanctissimi Patris et Domini nostri, domini Iohannis digna Dei providencia sacrosancte Romane et universalis ecclesie Pape XXII cum vera ipsius bulla plumbea filo cannapis (sic) bullatas, omni suspitione carentes, nos cum qua decuit reverencia recepissemus noveritis sub hac forma. Iohannes, episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri patriarche Alexandrino, salutem et apostolicam benedictionem. Mirabilis in altis dominus et in opera rationibus suis excelsus, qui archam consilii inperscrutabili maiestate tangens cum vult corda regum et principum, eos ad obsequia sua prompte devotionis ardore[m] succendit. Carissimo in Christo filio nostro, Alfonso, regi Aragone et Valencie, illustri in florentibus iuventutis sue annis, sic mature virtutis gratiam ministravit ut velut summi Redemptoris athleta magnificus, delectabile sibi reputet velle propriam exponere in obsequiorum fidei Christiane persecutione personam et laborum subire multiplicium gravitatem; tangitur eius dolore cordis intrinsecus dum inquisitiones atroces, persecutiones infestas et crudelitates infandas, per perfidos Agarenos Regni Granate in fideles christicolos regnorum et terrarum suorum illatas luctens progenitorum suisque temporibus doloris. Quinimo opprobriosis reatibus precipit et qui continue eisdem christicolis Agareni prefati inferre non desinunt presencialiter intuet. Predicti namque Sarraceni regni Granate hostes perfidi crucis Christi sicut habent fide digna relatione, fidem catholicam et terras fidelium in ipsorum frontariis constitutas et christianorum personas frequenter inpuignant, christianos capiunt sue quos subiciunt ditioni ipsosque tam mares quam feminas et parvulos filios et filias eorundem fidem catholicam abnegare compellunt, nonnulla alia sceleratissima et nephanda in eosdem catholicos comitendo; que idem ex ulterius ferre non valens sed divino ut speramus spiritu excitatus ad reprimendum inquisitiones nepharias eorum-

dem et extirpandum radicitus de dicto regno Granate illorum fetidam et abominabilem (sic) nationem ibique propagandos fidei orthodoxe cultores non parcendo laboribus nec periculis nec expensarum omnibus indulgendo, pro divini nominis gloria et eiusdem fidei palmitibus dilatandis sicut ex literatum et nunciorum suorum relatione precepimus ferventer intendit, solerter invigilat suasque laudabiles convertit et dirigit actiones seque sub spe celestis auxilii potenter preparat et attingit. Cuius devotum propositum, de pure mentis tabernaculo prodiens, domino Deo nostro sicut firmiter credimus in illo plenius gaudiis exultamus sibique plenitudinem exsolvi[mus] gratiarum quod precordia regia celestis benedictionis fore perfundens sic ei gratum prebuit animum ad sua beneplacita persequenda, quod ea que sunt in oculis sue maiestatis accepta instantia diligentis indagacionis exquerit et efficere nititur. Studiosus per hoc divine gratie se constituens amatorem et ad promerenda celestis glorie premia tanquam benedictionis filius apostolorum. Nos igitur huiusmodi tam pium tamque laudabile ipsius regis propositum, multipliciter in Domino comandantes et cupientes ab intimis cordis nostri ut ipsum negotium Deo cuius agitur tam favente, felicibus dirigatur auspiciis et votivis proficiat incrementis illudque prosequi favoribus apostolicis intendentes fraternitari tue per apostolica scripta mandamus quatinus contra huiusmodi Sarracenos predicti regni Granate et alios Sarracenos quoscumque dum veniunt in auxilium eorundem per te et alias personas ecclesiasticas tam seculares quam regulares ordinum quorumcumque quas ad hoc idoneas esse repereris per regna et terras dicti regis proponas iuxta datam tibi a Deo prudentiam, verbum crucis et in ibi venerabile signum eius tam eiusdem regis quam aliorum fidelium regnorum et terrarum predictorum et ceterorum unicumque illuc confluencium et illud devote ibidem suscipere volencium humanis affigas eosdem tuis exortationibus et instantiis inducens ut predictum negotium contra Agarenos prefatos ferventer assumant et viriliter prosequantur. Et ut ipsi fideles tanto libencius atque fervencius premissa prosequi studeant quanto ex suis laboribus potiore gratiam se noverint precepturos. Nos, de omnipotentis Dei misericordia et tutorum apostolorum Petri et Pauli auctoritate confisi et illa quam nobis Deus licet indign[e] ligandi atque solvendi totaliter potestate eisdem fidelibus qui cum eodem rege Aragonie vel eius vicario seu vicariis et gentibus suis in personis propriis et expensis, sive per mare sive per terram, infra triennium a festo Resurrectionis Domini proxime venturo in antea computandum profecti fuerint et per unum annum continue vel interpolatim eiusdem tamen trienni in dicti persecutione negotii fuerint comorati dictoque regi statim cum in propria persona Sarracenos ipsos duxerit procedendum necnon et illis qui in dicti negotii prosecutione decesserint vel in prosecutione huiusmodi vulnerati fuerint etiam si alibi ubicumque ex talibus vulneribus decedere eos contingat illam suorum peccaminum de quibus veraciter fuerint corde contriti et ore confessi, veniam indulgemus que conceditur transfretantibus in subsidium Terre Sancte et in retributione iustorum salutis eterne pollicemur augmentum. Eis autem qui non in personis propriis illuc accesserint sed in suis dumtaxat expensis iuxta facultatem et qualitatem suam bellatores idoneos destinabunt per tempus quod supradicitur in huiusmodi prosecutione negotii moraturos et illis scilicet

cet qui licet in alienis expensis in propriis tamen personis illuc accesserint per tempus moraturi predictum eandem suorum concedimus veniam peccatorum.

Huiusmodi quos remissionis volumus et concedimus esse participes affectum omnes qui ad subventionem dicti negotii de bonis suis congrue ministrabant et circa predictum consilium et auxilium impenderint oportunum. Totum ut huiusmodi negotium feliciter prosperetur volumus ut in singulis ecclesiis regnorum et terrarum predictorum singuli trunci concavi ponantur tribus clavibus consignati; prima videlicet, penes episcopum loci; secunda penes ecclesie sacerdotem; tertia penes aliquem probate vite laicum conservandis, et in eis fideles quilibet iuxta quod dominus eorum mentibus inspiraverit suas elemosinas deponere in remissionem suorum peccaminum moneantur. Et in ipsis ecclesiis semel in ebdomada pro remissione huiusmodi peccatorum et presertim offerencium suas ele[e]mosinas certa die quam tamen sacerdos pronunciet populo, missa publice decantetur. Porro ad huiusmodi ardui et salubris negotii efficaciam per te vel per alium seu alios, clericos et populos in dictis regnis et terris dicti regis, in locis idoneis de quibus tibi videbitur convocando, concessionem huiusmodi sollemniter publicare et predictam fideliter exequi non obmitas.

Tu insuper illam pecuniam quam per fideles eosdem offeri et poni contingit in truncis eisdem recipies, erogaturus eam predicto negotio sicut videris potius et utilius expedire. Nos tamen certificabis per literas tuas tam de receptis ex truncis predictis, quam etiam erogatis per te in prosecutione negotii memorati. Datum Avinione, nonas Ianuarii, pontificatus nostri anno XIII. Harum igitur auctoritate vobis et cuilibet vestrum tenore presencium commit[t]imus et virtute sancte obediencie precipimus et mandamus quatenus clericis et populis locorum diocesis Gerundensis ubi cuilibet vestrum magis oportunum fuerit indulgentiam et concessionem huiusmodi et alia contenta in dictis apostolicis sollempniter publicetis necnon contra Sarracenos predictos proponatis iuxta datam vobis a Deo prudentiam, verbum crucis et inibi venerabile signum eius fidelium quorumcumque tam domini dicti domini regis, quam ceterorum unicumque illuc confluencium et illud devote ibidem suscipere volencium humanis affigatis atque eosdem fideles ut predictum negotium contra prefatos Agarenos ferventer assumat et prosequantur viriliter ac ele[e]mosinas suas in remissionem suorum peccaminum, pro isto largiantur negotio vestris exortationibus et instantiis inducat. Datum Osce sub sigillo nostro appendicio Kalendis Iulii anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo. Sigillata.

XXXIII

Testament: Còpia d'una clàusula del testament de Gilabert de Cruïlles que estableix un prevere perpetu a l'altar de Sant Pau a la catedral de Girona.

AHPF, còpia del 7 de novembre, 1522, pergami (41,5×31 cm.) núm. 35. 22 d'octubre, 1330

Hoc est translatum Gerunde fideliter sum[p]tum die septima mensis Novembris, anno salutis millesimo quingentesimo vicesimo secundo, a quodam instrumento registrato et fideliter translato die et anno infra proxime scribendis in quodam libro antiquo primo intitulo: *Institutionum Rerum Piarum*, autentice recondito, extanti in episcopali scribania Gerundense inter alias notas et scripturas publicas dicte scribanie in et sub forma sequenti. Hoc est translatum fideliter sumtum XVI kalendas Novembribus (sic) anno Domini M^oCCC^oXXX^o quinto a quodam instrumento per alphabetum diviso, cuius tenor talis est. Quoniam anime defunctorum solvuntur precibus sanctorum ac sacrificiis et oracionibus sacerdotum credit que, verax et pia catholice fidei religio ac constanter affirmat devota missarum frequentacione terrena celestibus uniri culpasque peccaminum michi indulgeri et afflicta in purgatorio animas a cruciatibus liberari. Ideo tam desiderabilis quam amabilis boni spe fretus et gracia, ego, Gilabertus de Crudiliis, Sacrista Gerundensis, ad honorem Dei omnipotentis et beate Marie Virginis gloriose et totius curie celestis unum instituo perpetuum sacerdotem in cathedrali ecclesia Gerundense qui specialiter teneatur in altar Sancti Pauli apostoli, quod ibi Deo promisi eterne [h]edificare iurando, celebrare missam ter in ebdomada perpetuo per totum annum ob remedium animarum patris et matris et aliorum parentum et benefactorum meorum et mee ac omnium fidelium defunctorum et faciat continuam residenciam in ecclesia memorata et teneatur interesse misse et omnibus aliis horis diurnis pariter et nocturnis ecclesie prelibate et in sua missarum celebracione dicat orationem pro animabus predictorum patris et matris et mee remedio specialiter et ne unus oneretur unde alter honoratur, volo quod ipse sacerdos pro se habeat omnia ipsi altari et suis misteriiis necessaria, quam quidem sacerdotis institutionem statuo post mortem meam pertinere ad venerabilem dominum Ugonem de Crudiliis, fratrem meum et post eius vitam ad Bernardum de Crudiliis, canonicum Gerundensem, et post eius obitum ad Berengarium de Crudiliis, nepotes meos, post obitum vero eorum ad quemcumque antiquiorem etate situatur vel quandocumque de genere de Crudiliis fuerit canonicus vel alias de Capitulo Gerundense, quibus non extantibus ad sacristam Gerundensem qui pro tempore fuerit statuo perpetuo pertinere qui infra triginta dies, a tempore scientie post mortem vel cessionem sacerdotis, alium ibi sacerdotem substituere non moretur. Alias eius institutio ea vice ad dominum Gerundensem episcopum devolvatur ad melius eiusdem sacerdotis provisionem, quem intelligo et volo debere esse presbiterum tempore predicti beneficii sibi collati et predicti stabilimentum. Dono et concedo et irrevocabiler assigno per francum et liberum alodium totum honorem meum, mansos bornas mansoverias, redditus, census, tascas agraria, decima, tertia, laudimia, foriscapias, baiulias, iovas, traginas, dominaciones, directa iura et dominia et quascumque servitutes quas alia universa bona et iura quos et que habeo et habere debeo et michi pertinent et pertinere debent et possunt ex vendicionibus michi factis tam per Bernardum Strani, filium Bernardi Strani, cives Gerunde, quam per Raimundum de Monte, militem, parochie Sancti Cipriani de Latone et eius filium Guillerum et Tomina[m]

uxorem sive sponsam ipsius, predicta igitur michi pertinencia, tam ex predictis vendicionibus, quam titulo quocumque aut casu, iure vel modo in parochia et infra parochiam Sancti Felicis de Locustaria et quibuscumque aliis parochiis dono, ut predictis, et in eisdem meas acciones redo provisioni sacerdotis et dotis et stabilimento supradictis, prout plenius et continenturet in instrumentis vendicionis habitis in premissis, predictam siquidem donationem, cessionem, assignacionem et concessionem facio de omnibus supradictis iamdicto altari sive stabilimento ac sacerdoti et eius provisioni, tali modo et forma quod ipse sacerdos seu presbiter et sui successores imperpetuum faciant et solvant annuatim ducentos solidos Barchinonens, quos deduco et retineo pro anniversariis et provisione, ut sequitur, faciendis de redditibus rebus et iuribus predictis, donatis, concessis et, ut predictis, assignatis in primis itaque deputo et assigno fieri annuatim provisione triginta solidorum domui ecclesie seu conventui fratrum minorum Gerunde. Rogamus eosdem ut celebrentur ad Dominum pro anima specialiter patris mei, cuius corpus in eorum ecclesia est tumulatum et aliorum parentum meorum ac omnium fidelium intercedant. Item: de eisdem ducentis solidis deputo, assigno et fieri volo annuatim in ecclesia Sancti Felicis Gerunde unum anniversarium conventuale et aliud presbiterale ob remedium anime venerabilis domini Dalmacii de Petracissa, patris mei quondam, eiusdem ecclesie abbas; ita quod illi qui recipiunt de conventuali anniversario non recipiant de presbiterali. Ita tamen quod si numerus canonicorum forte vel beneficiorum domine ecclesie Sancti Felicis superexcreceret itaque canonici essent ultra duodecim in universo et beneficiati plures quam nunc sunt, non teneatur dictus presbiter dare porcionem vel oblationem nisi duodecim canonicis et tot beneficiatis, quot nunc sunt instituti, nec teneatur dare pro anniversario canonicis nisi octo denarios et presbiteris pro oblatione nisi sex denarios. Item: deputo, assigno et de ipsis ducentis solidis fieri volo unum anniversarium omnium et apud ecclesiam monialium Sancti Danielis Gerunde pro anima domine Guillerme de Petracissa matris mee et aliorum parentum meorum in dicta ecclesia et monasterio sepultorum ad quod faciendum duxi triginta quatuor solidos deputandos annis singulis de ipsa pecunia exsolvendos, scilicet, triginta solidos dividendos sicut alie ibidem pietantie dividuntur et de quatuor solidis residuis dentur cuilibet clericorum eiusdem monasterii qui usque nunc sunt instituti qui ibidem pro meis fuerint et ibidem celebraverint, sex denarios. Item: deputo, assigno et fieri volo unum anniversarium conventuale et aliud presbiterale annuatim in cathedrali ecclesia Gerundense facienda die obitus omini Gilaberti, patris mei, ad remedium animarum patris et matris mee et omnium fidelium defunctorum de predictis ducentis solidis. Itaque illi quie recipiunt de anniversario conventuali, non recipiant de presbiterali illa die. Itaque, si forte numerus canonicorum vel presbiterorum de capitulo vel beneficiatus superexcreceret, non teneatur dare dictus presbiter anniversarium nec oblationem, nisi tot canonicis et presbiteris de capitulo et aliis beneficiatis quot nunc sunt, nec etiam teneatur dare pro anniversario canonicis et presbiteris de capitulo, nisi duodecim denarios cuilibet nec beneficiatis pro oblatione, nisi tamen sex denarios cuilibet. Item volo quod annuatim fiant ibidem tria presbiteralia anniversaria, scilicet unum anniversarium presbiterale

rale pro nobili domina Cecilia quondam vicecomitissa de Rochabertino, sorore mea, et aliud presbiterale pro nobili domina Alemanda de Pailars, eiusdem filia, et aliud presbiterale pro anima nobilis domine Geralde de Albornis, sorore mea quondam, quarum dominarum corpora apud ipsam ecclesiam conquiescunt, nec teneatur dare oblationem nisi tot beneficiatis quot nunc sunt et ibidem celebraverint ut supradixi. Et ubi provisio fratrum minorum et anniversaria supradicta de ipsis ducentis solidis per me supra retentis et deductis non possent fieri condecenter, retineo, deduco et mando quod de bonis redditibus et rebus per me superius ad provisionem sacerdotis et stabilimentum altaris, ut predictum, assignatis, fiat decens complementum per ipsum sacerdotem ad provisionem fratrum minorum et ad anniversaria supradicta. Volo etiam et statuo quod si de dictis ducentis solidis aliquid superesset, factis dictis anniversariis et provisione, totum illud cedat in utilitatem dicti sacerdotis; eidem infringens sub pena viginti solidorum quam incurrat et que ipsis provisionis et anniversariis acrescat. Quotiens in contrarium duxerint presumendum, quas solutiones oportunas seu necessarias ad premissa facienda sic celeriter faciat et opportune quacumque occasione servitium quod inde eminet faciendum non substrahatur nec aliquatenus retardetur vel differatur. Et si forte ordo fratrum minorum cessaretur, quod degeneraretur vel forte ipse ordo statueret quod non possent ipsi fratres minores talia anniversaria recipere vel habere quod eorundem predicti triginta solidi ipsis pro anniversario legati, convertentur in anniversarium presbiterale in dicta Sece Gerunde faciendum pro anima predicti patris mei et aliorum fidelium defunctorum. Acta sunt hec in hospicio sacristie Illerdensis in quo Dominus Gilabertus predictus inhabitat sito iuxta Sedem Illerde die lune indecimo kalendas Novembris anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo.

Signum: Gilaberti de Crudilis predicti, qui hoc concedo et firmo. Signum: Petri Rippa. Signum: Bernardi Viladevall. Signum: Arnaldi de Ponte presbiterorum beneficiatorum in ecclesia sedis Illerdensis testimonium.

Signum mei Raimundi de la Sobirada, publici Illerdensis notarii et totius terre regia auctoritate qui hoc scripsi et predictis interfui et corrigitur et smendatur in XII linea ubi dicitur: *Item de eisdem ducentis solidis deputo*, assigno; et supraponitur in undecima linea ubi dicitur: *domui*; et in XVII linea ubi dicitur: *domini Gilaberti*, et supraponitur in subscriptione mea punti ubi dicitur: terre.

Ego, Sebastianus Camps, presbiter reverendissimi domini Gerundensis episcopi notarius publicus eiusque episcopalem scribaniam vicariatus regens huiusmodi translatus ut supraposita a registro dicti instrumenti, extanti in dicta scribania, autentice recondito sumens scripsi et una cum appensione sigilli dicte scribanie clausi die et anno predictis et constat michi de raso et correcto in prima linea ubi legitur: *instrumento*, et de supraposito in XXVIII linea ubi scribitur *aliud*.

Al dors: «Trellat autentic de la clausula o institucio del Benefici de Sant Pau, fundat en la Seu de Gerona, ab la qual institucio es obligat lo beneficiat de aquell dar cascun any al monestir de framenors de Gerona XXX s. per un aniversari annual perpetual celebrador en lo convent» (Lletra s. XVI).

XXXIV

Pregó: Testimoni d'un pregó que prohibeix de llençar escombraries o assecar lli en la plaça davant la casa dels franciscans, amb multa de 20 sous de Barcelona de tern a cada infracció comesa.

AHPF, pergamí original (23,5×27 cm.) 28 de juny, 1333

Noverint universi quod die sabbati intitulata quarto kalendas Iunii anno Domini MCCC tricesimo tercio comparuit Iacobus Gosalt preco publicus civitatis Gerunde qui dixit se die veneris proxime lapsa de mandato venerabilis Arnaldi de Sancta Cilia baiuli ac eius de consilio discreti Arnaldi de Vivariis iudicis ordinarii Gerunde pro civitate Gerunde prout moris est fieri fecisse et preconitzasse preconitzacionem sequentem: ara oyatz ho tothom que.s fa a saber lo batle de Gerona de part del senyor Rey que con dissapte intitulat V idus de juliol de l'ayn de nostre senyor de MCCCXXXII fos feta per la ciutat de Gerona axi con acostumat es de fer la següent crida. Oiatz-ho tothom, manau.s lo batle de Gerona de part del senyor Rey que nuylhom de qualque condicion sia no gos ne presomesca gitar neguna soçura ne estendra pels, ne canem assoleyar en la plassa davant a los ffreres menors sots pena de V solidos a quascun i per quascuna vegada. Item que nuylhom de qualque condicion sia no gos ne presomesca axugar canem qui sia exit de bassa ne gos tener bassa en que axaych hom canem prop los frares menors de l'ort del sagristan e deu [o]lbres oler a aval enves los dits frares menos. E aço.us mana hom sots pena de XX solidos a cascun i per quascuna vegada. E ara novelament sia stat denunciat a la dita cort e al batle damont dit que als[cu]nes persones menyspresant les crides damont dites an fetes basses e tenen dins los terr[eny]s damont dits per que lo dit batle de consentiment del jutge ordinari de Gerona, renovelan et conferman les crides damont dites, mana de part del senyor rey que nuylhom de qualquer condicion sia no faça ne fer faça contra les coses contengudes en les crides damont dites sots les penes qui posades hi són.

Signum mei: Bernardi de Cervaria scriptoris publici curie vicarie et baiulie Gerunde qui, requisitus ex parte dictorum ffratrum predictas preconitzaciones et omnia alia et singula prout scripta sunt in libro curie supradicte in presentem formam publicam redigens, hoc scribi feci, cum raso et rescripto in IX linea ubi scribitur *E aço us* et clausi.

XXXV

Testament: Clàusula del testament de Guillem Sunyer de Girona que estableix una deixa de 30 sous de Barcelona de tern per a que es celebri un aniversari a les esglésies dels predicadors i dels menorets.

AHPF, còpia de 17 de novembre, 1331, pergami (24×28 cm.) 18 de desembre, 1335

Hoc est translatum fideliter sumptum XV kalendis Decembris, anno Domini millesimo trecentesimo XXX quinto, a quibusdam clausulis contentis in testamento condito per Guillelmum Sunerii, filium quondam Andree Sunerii, civis Gerunde, quarum clausularum tenor talis est. Item instituo anniversarium in ecclesia fratrum predicatorum Gerunde annuatim perpetuo die obitus mei faciendum pro anima mea et parentum meorum et domine Raimunde de Viridario quondam amite mee. Et ad hoc anniversarium faciendum volo dari per heredem meum universalem infrascriptum triginta solidos Barchinonensium de terno annuatim. Item instituo in ecclesia fratrum minorum Gerunde anniversarium pro anima do[m]ine alius Raim[on]de quondam matris mee in die obitus eiusdem annuatim perpetuo faciendum per fratres eiusdem domus. Et ad [hoc ann]iversarium faciendum volo dari per heredem meum universalem infrascriptum triginta solidos Barchinonensium de terno annuatim [et v]olens quod heres meus universalis et sui perpetuo faciant fieri dicta duo anniversaria, solvendo pro quolibet eorum triginta solidos annuatim perpetuo vel quod eos assignent in loco idoneo unde eos habere possint et accipere dicti fratres quolibet anno et facta dicta assignatione ex tunc alia bona dicti heredis vel suorum non teneantur ad dicta anniversaria facienda. Et volo quod fratres predicti possint facere compelli dictum heredem meum et bona hereditaria ad faciendum dicta anniversaria et ad persolvendum dictas quantitates pro ipsis faciendis; et de hoc non possit dictus heres vel sui ius firmare, nec impedimentum aliquod prestare et cetera. In dicto autem testamento sunt manumissores scripti; Guillelmus Sunerii, consanguineus dicti testatoris, Michael de Guarnallo et Guillelmus de Sancto Martino maior dierum, cives Gerunde. Item est ibi scriptus heres universalis domina Francischa, neptis dicti testatoris. Item sunt ibi scripti septem testes rogati. Predictum etiam testamentum fuit confectum XV kalendas Ianuarii anno Domini millesimo trecentesimo trigesimo primo et clausum per manum Guillelmi de Querio, notarii Gerunde.

Ego, Guillelmus de Querio, publicus notarius substitutus auctoritate regia a B[ern]a[rdo] de Toilano, publico Gerunde notario, hoc translatum cum originali suo fideliter comprobatum scribi feci et clausi.

Ego, Arnaldus de Vivariis, iudex ordinarius Gerunde qui hoc translatum cum suo originali fideliter comprobavi, auctoritatem meam iudicalem et decretum interponens subscribo.

XXXVI

Testament i codicil: Brunisenda Mir disposa de ser sebollida en el cementiri dels franciscans i els llega 20 sous de Barcelona de tern per a la seva taula.

AHPF, pergami original (54,5×25 cm.) núm. 36, 9 de juny, 1334 de-
sembre

In Christi nomine ego, Brunissendis Mira filia condam Petri Mir de Osorio, comorans in vicco vocato *d'en Canades* de Gerunda, detenta egritudine de qua mori morte timeo corporali, in meo tamen bono sensu plenaque memoria et loquela, meum condo et facio testamentum. Et eligo manumissores meos Iohannem de Letone, fusterium, et Iohannem de Vineis, sabaterium Gerunde, quibus et cuilibet eorum in solidum dono et confero plenum et liberum posse omnia et singula bona et iura mea petendi, exhigendi, recipiendi, vendendi, dividendi ac distribuendi sine eorum dampno prout in hoc meo testamento scriptum invenient seu etiam ordinatum. In primis volo et mando iniurias meas restitui et debita mea persolvi de bonis meis simpliciter et de plano. Et eligo sepulturam meam in cimiterio ecclesie fratrum minorum Gerunde, que ibi fiat de bonis meis competenter ad cognitionem manumissorum meorum. Et dimitto ipsis fratribus, pro missis canendis, quadraginta solidos Barchinone, et mense eorum viginti solidos. Item: dimitto operi sedis Gerunde quinque solidos et operi Sancte Felicis quinque solidos et operi fratrum Carmelitanensium duos solidos, et pauperibus hospitalis novi Gerunde duodecim denarios, et operi pontis petre Mercatalli duodecim denaris. Item: dimitto pro captivis redimendis duodecim denarios. Et Romie Roselle textrici, socie mee, unum par linteaminum de melioribus linteaminibus meis et mean erpam viridem virgatam. Item: dimitto pro elemosina Christi pauperibus eroganda in vicinio in quo maneo decem solidos. Item: dimitto cuilibet manumissori meo pro labore manumissorie quatuor solidos Barchinone, et ultra hoc dicto Iohanni de Vineis, consanguineo meo, quinque solidos. Item: dimitto Bernardo Mir, blanquero Gerunde, fratri meo, meum lectum scilicet scamnum, saccilectum, culcitram, capciale, unum par linteaminum et unam vanoam. Omnia vero alia bona mea, preter hec de quibus superius sum testata, volo dari, amore Dei, fratribus minoribus Gerunde pro missis canendis. Hec est enim ultima mea voluntas, quam volo valere iure testamenti, que si non valet valeret vel valebit iure testamenti saltem volo quod valeat iure codicillorum vel iure alterius cuiuslibet mee ultime voluntatis.

Actum est hoc V Idus Iunii anno Domini M CCC XXX quarto.

Signum: Brunissendis Mira, testatricis predictae, que hoc testamentum facio, firmo firmarique rogo. Testes rogati huius testamenti sunt Iacobus de Ecclesia, Simon Corrigiarii, Iohannes de Letone, Iohannes de Vineis, Arnaldus] de Fabrica, Iacobus Moxoni et Iacobus Durandi de Gerunda.

Ego, Raimundus Viaderii, notarius publicus, substitutus auctoritate regia a B[ernardo] de Toilano publico Gerunde notario hoc scribi feci et clausi cum suprascripto in VIII^a linea ubi dicitur *Barchinone*, et cum raso et aptato in XXI^a linea ubi dicitur, *unum par*.

Noverint universi quod ego, Brunissendis Mira, filia condam Petri Mir de Osorio, nunc Gerunde comorans ac detenta egritudine de qua mori morte timeo corporali, in meo tamen bono sensu plenaque memoria et loquela attendens et recognoscens me testamentum condidisse V Idus Iunii anno Domini MCCCXXX quarto in posse notarii infrascripti, nunc vero volens

quedam de contentis in eo detrahare, addere vel mutare presentem meum facio codicillum. Et volo quod Bernardus Mir, frater meus, habeat nunc tantum meam culcitram et unum par linteaminum de meis ex illo lecto cum suis apparatus quem in dicto meo testamento sibi dimisi. Et dimitto Francisco, filio Rumie de Olivis, socie mee, quindecim solidos Barchinone de terno. Cetera vero omnia, alia et singula, in dicto meo testamento contenta corrobore et confirmo et volo in suo robore permanere.

Actum est hoc V Kalendas Ianuarii anno Domini M CCC XXX quinto.

Signum: Brunissendis Mira predicte que hec firmo et laudo. Testes rogati huius codicilli sunt Iohannes de Letone, Iohannes de Vineis, B[erengarius] Stranei, Iohannes de Suuradel et Raimundus Gaucelmi de Gerunda.

Ego, Raimundus Viaderii, notarius publicus, substitutus auctoritate regia a B[ernardo] de Toilano publico Gerunde notario hec scribi feci et clausi.

XXXVII

Reconeixement: Berenguer d'Almenara* reconeix un deute de 7.000 sous a favor del procurador i síndic del convent.

Resum: AHPF, Repertori... N° 84 25 de desembre, 1347.

* Corregim el resum aquí; Repertori dona *Almaria*.

XXXVIII

Testament: Clàusula del testament de Ramon Malarç que disposa tres aniversaris conventuals a l'església dels franciscans per 30 sous de Barcelona de tern anuals.

AHPF, pergami original (33×30 cm.) 7 de maig, 1347

Hoc est translatum fideliter sumptum Gerunde quinta die Marcii, anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo septimo, auctoritate et decreto honorabilis Guillelmi Domenge legum doctoris, iudicis ordinarii Gerunde, in hiis intervenientibus a quadam clausula apposita et scripta in ultimo testamento venerabilis Raimundi Malarcii, condam, civis Gerunde domini castri de Vilaubino, acto Gerunde nonas Madii anno Domini M^oCCC^oXL^o septimo et clauso per discretum Raimundum de Brugeria, quondam, notarium publicum substitutum auctoritate regia a Bernardo de Toilano

condam, publico Gerunde notario in quoquidem testamento sunt prohemium, heredis institutio, clausula generalis, septem testes vocati et rogati, et clausura notarii supradicti quodquidem testamentum sit incipit: in Christi nomine qui solita pietate neminem vult perire set omnes in se sperantes salvat et custodit et ad peroptata paradisi gaudia feliciter perducit. Ego, Raimundus Malartii, civis Gerunde, dominus castri de Vilaubino, detentus infirmitate, in meo tamen bono sensu plenaque memoria et loquela meum condo, ordino et facio testamentum in quo pono et eligo manumissores meos et huius mei testamenti exequutores sine tamen dampno suo rerumque suarum, videlicet, venerabiles Franciscum de Terradis sororium meum et Poncium Malarcii fratrem meum, cives Gerunde et fratrem Berengarium de Podio de ordine fratrum predicatorum nunc conventualem Gerunde presentes. Et Bernardum Cavallerii de Bisulduno et Bernardum Sampsonis, cives Gerunde absentes, et in defectu dicti fratris Berengarii de Podio sit manumissor meus loco ipsius fratris Berengarii, gardianus domus fratrum minorum Gerunde quibusquidem manumissoribus meis et cetera. Tenor vero dicte clausule hec est. Et nichilominus ad laudem Dei omnipotentis et pro remedio anime mee instituo tria aniversaria conventualia annuatim perpetuo fienda in ecclesia dicte domus fratrum minorum Gerunde, quorum unum fiat annuatim et perpetuo simili die qua decessero, et aliud fiat annuatim et perpetuo in secunda die post festum omnium sanctorum, et aliud fiat annuatim et perpetuo in secunda die veneris quadragesime ad que anniversaria dimitto, deputo et assigno de bonis meis triginta solidos Barchinonensium de terno annuales et censuales qui annuatim tempore ipsorum anniversariorum per tres soluciones aquales dentur per heredem meum universalem et eiussu successorem in castro meo de Vilaubino gardiano dicte domus fratrum minorum Gerunde vel eius locum tenenti qui pro ipsis triginta solidis ipsa anniversaria fieri faciat et compleri per conventum eiusdem domus volo, tamen, et ordino quod dictus conventus vel gardianus eius vel aliquis locum tenens eius vel aliqua persona nunquam possit vendere, diffinire vel alienare dictos triginta solidos annuales. Et in casu quo eos venderet, diffiniret vel alienaret vel non posset eos percipere, obstante ei sua regula vel aliquo alio legitimo impedimento, eo casu, volo quod heres meus vel eius successor in castro de Vilaubino faciat fieri et habent facere fieri ipsa anniversaria, in quacumque tamen ecclesia voluerit taliter quod nunquam dicta anniversaria depereant.

Ego, Guillelmus Domenge, legum doctor, iudex ordinarius Gerunde, huic translato cum suo originali fideliter comprobato auctoritatem meam iudicalem interpono pariter et decretum.

Ego, Bernardus de Donç, notarius publicus, substitutus auctoritate regia a Iasperto de Campolongo publico civitatis baiulie et vicarie Gerunde suarumque pertinentium notario, hoc translatum a suo originali sumptum et cum eodem de verbo ad verbum fideliter comprobatum scribi feci et clausi cum raso et correcto in VI linea ubi radicatur *clausura*, et cum supraposito in XVIII linea ubi legitur *annuatim*.

IXL

Donació: Bartolomea, vidua de Pere Fullà de Girona, en presència del seu fill fra Pere Fullà, OFM, li dóna tota la seva propietat amb tal que li pagui tots els deutes.

AHPF, pergami original (28×39 cm.) 1 de desembre, 1347

Sit omnibus notum quod ego, Bartholomea, uxor Petri Fuyani quondam ortolani Gerunde, attendens vos venerabilem religiosum fratrem Petrum Fuyani, ordinis fratrum minorum, carissimum filium meum et dicti viri mei quondam michi plura et grata servicia impendisse eaque michi quotidie impendere non cessatis, volens vos proinde meritum aliquod reportare, idcirco in remunerationem predictorum servicionum per vos michi impensorum, per me et meos gratis et ex certa sciencia dono, donacione pura et irrevocabili inter vivos, vobis dicto fratri Petro Fuyani, filio meo, tanquam bene merito, et quibus volueritis, perpetuo omnia et singula bona mea mobilia et immobilia que in die mee mortis habeo et etiam omnia iura et acciones que tunc vel in futurum ubique michi pertinebunt quavis racione vel causa, ita quod vos et quos volueritis in continenti cum ego diem meum clausero extremum, petatis, percipiatís et habeatis omnia et singula bona mea, tam mobilia quam immobilia, et omnia iura et acciones michi ubique quavis causa pertinentes ac pertinere debentes, et sint vestri et quorum volueritis, titulo et ex causa huius presentis donacionis quam inde vobis et quibus volueritis facio de presenti prout melius (...). Retineo michi tamen expresse quod vos in continenti, cum ego finivero dies meos, teneamini cum effectu solvere et subportare ac solvatis et subportetis omnia debita et alia quecumque onera ad que ego tempore mee mortis quoquomodo tenebor et ero obligata. Et sic, salva michi dicta retentione, promito vobis ac etiam sponte iuro per Deum et eius Sancta quatuor Evvangelia, corporaliter a me tacta, predictam donationem et omnia alia et singula supradicta et etiam infrascripta, rata, grata et firma semper habere, tenere et servare et nullatenus contrafacere vel venire iure aliquo sine causa, renunciants. Et ego, dictus frater Petrus Fuyani, consenciens predictis et dictam donacionem sub dicta retentione michi factis acceptans vobisque dicte domine Bartholomee, matri mee, grates quam plurimas referens de eadem promito vobis dicte domine matri mee predictam donacionem et omnia alia et singula supradicta rata, grata et firma semper habere, tenere et servare et nullatenus contrafacere vel venire iure aliquo sine causa.

Actum est hoc kalendas Decembris anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo septimo.

Signum: Bartholomee, uxoris Petri Fuyani quondam iurantís. Signum: fratris Petri Fuyani ordinis fratrum minorum, eius filii predictorum qui hec firmamus et laudamus.

Testes huius rei s[un]t frater Arnaldus de Spaseno ordinis fratrum minorum et Guillelmus Dominici parochie de Corciano et Bernardus Guillelmi de Montealto mercator, civis Gerunde.

Ego, Bartholomeus Vives, notarius publicus substitutus, auctoritate regia a Bernardo de Toilano, publico Gerunde notario, hoc scribi feci et clausi cum supraposito in tertia linea ubi dicitur *fratri*.

XL

Testament: Sibil·la, dona de Pere de Caselles de Baix de Sant Andreu de Serinyà, en una de les clàusules del testament, llega 50 sous de Barcelona de tern als franciscans per a misses.

AHPF, pergami original (29,5×36,5 cm.) 1 de juliol, 1348

Quoniam nullus in carne positus mortem evadere potest, id circo, in nomine domini nostri Ihesu Christi qui sola pietate neminem vult perire, imo salvat omnes sperantes in se et perducit ad Paradisi gaudia, ego, Sibilia, uxor Petri de Casellis inferiori, parrochie Sancti Andree de Seriniano, gravi infirmitate detenta de qua mori timeo, in meo tamen bono sensu, memoria et loquela, meum condo et facio testamentum ac ordino et compono meam ultimam voluntatem in qua sed in quo pono et eligo meos manumissores, videlicet, Petrum Guillielmi et Iacobum et Bernardum, fratres meos, et Petrum de Albussano, patrem meum, presentes et sacristam ecclesie de Seriniano qui modo est vel qui pro tempore fuerit absentes, quibus aut uni ex ipsis si alii nollent vel non possent interesse execucioni huius mei testamenti, dono plenum possent. Interesse execucioni huius mei testamenti, dono plenum posse exequendi hoc meum testamentum et distribuendi et ordinandi de bonis meis prout hic inferius invenerint ordinatum, rogando eos ut sint solliciti et intenti ad execucionem huius mei testamenti et quod ducatur penitus ad effectum et hanc manumissoriam gratanter accipiant; in primis volo et mando quod mee iniurie si que apparuerint de bonis meis restituantur simpliciter et de plano et sine figura et strepitu iudicii et prima debita meis creditoribus persolvantur.

Item: eligo sepulturam meam et quod corpus meum sepeliatur in cimiterio Sancti Andree de Seriniano et dimi[t]to inter ecclesiam et clericos prout assuetum est de meis similibus. Item: dimi[t]to et volo et mando quod mee sepulture intersint octo presbiteri et quilibet ipsorum celebret missam pro anima mea et omnium fidelium defunctorum.

Item dimitto cuilibet meotum manumissorum quinque sol. Item dimitto viginti sol. in torte que portatur cum corpore Ihesu Christi ad comunicandum, ut de dictis solidis emanant redditus ad opus decte torte cum illis denariis de domo inferiori de Maxela. Item dimitto in capella S. Michaelis de Vineis quinque solidos in missis, celebrandis pro anima mea et omnium fidelium defunctorum.

Item: dimi[t]to ordini fratrum minorum Gerunde quinquaginta solidos pro missis ibi celebrandis pro anima mea et omnium fidelium defunctorum.

Item: dimi[t]to viginti quinque solidos de quibus ematur unus lectus qui

ponatur in hospitali pauperum de Balneolis. Item: dimi[t]to Petro de Casellis inferiori, viro meo, viginti quinque solidos. Item: dimi[t]to torciis comunibus ecclesie de Seriniano duos solidos. Item: dimi[t]to B[er]n[ardo], fratri meo, quinquaginta solidos. Item: dimi[t]o Iacobo, fratri meo, quinquaginta solidos. Item: dimi[t]to Raimundo fratri meo quinquaginta solidos. Item: volo et mando quod illi quinquaginta solidos quos dimisi B[er]n[ardo], fratri meo, et illi quinquaginta solidos quos dimisi Iacobo, fratri meo, et illi quinquaginta solidos quos dimisi Raimund, fratri meo, si contingerit dictos fratres meos mori antequam ipsos habuerint, dentur in redditibus emendis ad opus cerei qui portatur cum corpore Ihesu Christi ad cognitionem meorum manumissorum et clerici de Seriniano qui modo sunt vel qui pro tempore fuerint, faciant hoc fieri et compleri. Et in omnibus aliis bonis meis, mobilibus et immobilibus meis, instituo et facio heredem meum universalem Guilielman, filiam mean. Et si dicta Guilielma obierit infra pupillarem etatem vel postea quecumque sine liberis legitimis, substituo sibi heredem mansi de Albussano qui modo est vel qui pro tempore fuerit in quo quidem manso ego fui nutrita. Item volo et mando quod si dicta Guilielma, filia et heres mea, faceret aliquid instrumentum vel scriptum sine consensu dictorum meorum manumissorum, in illo casu habeat tantum de bonis meis, quinque solidos pro legitima sua maternali et non amplius donec nupserit viro. Hec est enim mea ultima voluntas quam volo valere iure testamenti et si non valet iure testamenti, volo saltem quod valeat iure codicillorum vel alterius cuiuslibet iuris quo valere possit.

Actum est hoc kalendas Iulii anno Domini M^oCCC^oX^oL octavo.

Signum: Sibilie testatoris predictae que hec firmo et laudo. Testes huius testamenti rogati sunt G[uillelmus] Cofatrie et G[uillelmus] de Albussano et Iacobus Ioverii sartor et Petrus eius filius et Guilielmus de Pulcro Loco, ebdomadarius ecclesie de Seriniano, omnes de Seriniano.

Signum mei: Arnaldi de Ponte, ebdomadarii ecclesie de Seriniano qui hoc testamentum de notulis Guillelmi de Pulcro Loco quondam epdomedarii (sic) ecclesie de Seriniano, inventum scripsi et clausi cum suprascripto in secunda linea ubi dicitur: *sensu* et cum suprascripto in sexta linea ubi dicitur *inferius*.

XLI

Donació: La reina Elisenda d'Aragó dona a fra Guillem de Camp-llong unes relíquies de les 11.000 Verges per a ser dipositades a la capella dedicada a elles a l'església dels franciscans de Girona.

AHPF, pergami original (18×41 cm.) 3 d'octubre, 1357. Perdut el segell pendent.

Nos, Elisendis Dei gracia regina Aragone, serenissimi principis et domini Domini Iacobi recolende memorie regis Aragone relicta, attendentes plura, grata et idonea servicia per vos dilectum et religiosum fratrem Guillelmum de Campolongo, ordinis fratrum minorum et nunc guardianum domus fratrum minorum, monasterii nostri infrascripti nobis et monasterio nostro Sancte Marie de Pedralba diutius impenssa et que de presenti impendere non cessatis, ob quod ad condigna retributionis premia reputamus plurimum nos astrictas, attendentes quod vos quandam construxistis capellam in domo minorum Gerunde quamque cupitis sanctorum reliquias venerari: igitur volentes res in hiis favore prosequi gracioso, confitemur et recognoscimus quod dedimus vobis reliquias infrascriptas, videlicet (sic), quoddam os teste capitis et ossa brachii et unum dentem et alia ossa diversarum parcium corporum beatarum undecim millium. item de ossibus beati Laurencii martiris. Item de ossibus beati Felicis Gerundensis martiris; item de sanguine Sancti Francisci. Item de ossibus Sancti Cerboni, episcopi et martiris; item de ossibus Sancti Stephani prothomartiris. item de ossibus Sancti Dionisi[i] martiris; item de ossibus Sancti Eligii martiris; item de *barra* maxillarum beate Elene; item de ossibus Sancti Paulini martiris; item de ossibus Sancti Christofori martiris; item de ossibus Sancte Caterine virginis et martiris; item de sanguine imaginis Christi. Item de ossibus Sancti Donati, item de ossibus Sancti Narcisci Gerunde episcopi et martiris; item de ossibus Sancti Georgii martiris. Item de testa capitis Sancti Thome de Conterbera; item dedimus vobis plura alia ossa aliorum sanctorum et martirum quorum nomina ignoramus. Que omnia vos ad omnipotentis Dei et ipsorum decus sanctorum in quodam pulcro et atto (sic) reliquiario argenteo quod per vos fieri factum fuit apponi fecistis et promissistis ut fiducialiter expectamus in dicta vestra capella honorifice collocari. In quorum testimonium presentem cartam nostram vobis fieri et tradi iussimus sigillo nostro pendenti munitam. Datum in monasterio nostro prelibato Sancte Marie de Pedralba tertia die Octobris anno a nativitate Domini millesimo CCC quinquagesimo septimo.

Petrus Martini notarius mandato domine Regine.

XLII

Testament: Dalmau de Font d'Ullastret indica en el seu testament que vol ésser enterrat amb l'hàbit dels franciscans en el seu cementiri i els deixa 50 sous de Barcelona de tern. En el codicil canvia el lloc: primer serà sebollit al convent, però després se l'haurà de traslladar a l'església parroquial d'Ullastret.

AHPF, pergami original (73,5×58,5 cm.) 9 d'octubre, 1359.

In Christi nomine, qui solita pietate neminem vult perire, immo omnes sperantes in se salvat et custodit et ad perobtata paradisi gaudia feliciter per-

ducit. Id circo ego, Dalmacius de Fonte de Occulostricto, detentus egritudine de qua me mori timeo corporali, in meo tamen bono sensu plenaque memoria et loquela existens, meum condo, facio et ordino testamentum in quo pono et eligo manumissores meos et huiusmodi mei testamenti executores, videlicet, discretos Iacobum de Fonte sacristam, fratrem meum et Guillelmus de Putheo, hebdomedarium ecclesie de Occulostricto, licet absentes, et Francischum Andree, clericum sedis Gerunde, presentem, quibus siquidem meis manumissoribus et duobus eorum in solidum in casu quo unus eorum presens non esset, vel esset et huiusmodi manumissoria uti nollet, plenam dono et confero potestatem petendi, exhigendi et recipiendi pro executione huiusmodi testamenti facienda, omnia et singula, bona et iura michi ubique pertinencia et pertinere debentia nunc vel in futurum, quibuscumque rationibus, iuribus, titulis sive causis et faciendi apochas de receptis et pacta de ulterius non petendo, et instrumenta et scripta publica et privata pro me facientia cancellandi et annullandi, reddendi et restituendi et omnia bona mea dividendi et distribuendi sine tamen dampno eorum rerumque suarum prout inferius in hoc meo testamento scriptum invenerit: ac etiam ordinatum dono etiam et concedo dictis manumissoribus meis et duobus eorum in solidum in defectum tertii, ut est dictum, plenum et liberum posse vendendi, distrahendi et alienandi ad in perpetuum vel ad tempus de bonis meis mobilibus et immobilibus cum en canto et sine en canto et cum subastatione curritoris vel sine subastatione insimul vel per partes illis personis et pro illis pretiis et pecunie quantitatibus et sub illis pactis, modis, formis et conditionibus quibus dictis meis manumissoribus vel duobus eorum in solidum in defectum tertii ut est dictum, placuerit et videbitur expedire et emptorem et emptores in possessionem rei vendite inducendi; et pretia eorum que vendiderint recipiendi et faciendi apochas de receptis; et tam pro evictione quam alia pro deffensione emptori seu emptoribus cetera bona mea obligandi; et instrumenta venditionum et alienationum et alia qualiacumque instrumenta in predictis et circa predicta necessaria seu etiam opportu[n]a fieri faciendi et firmandi cum illis renuntiationibus, cessionibus, cursibus, clausulis, et cautelis quibus et prout dictis meis manumissoribus et duobus eorum in solidum in defectum tertii, ut est dictum, placuerit et videbitur faciendum; et omnia alia et singula in premissis et circa premissa libere faciendi et explicandi quecumque intendentibus empti(sic) et vendidi(sic) fieri debent et requiruntur tam de consuetudine quam de iure; et etiam componendi, transhigendi et paciscendi super omnibus questionibus quas dicti manumissores mei velint aut intendant facere seu movere in iudicio vel extra contra quascumque personas aut quecumque persone velint aut intendant facere seu movere contra hanc manumissoriam quibuscumque rationibus sive causis et in arbitros, arbitratores et amicales compositores compromittendi et penas promittendi et stipulandi; et etiam movendi et ducendi causas ratione huiusmodi manumissorie tam agendo quam deffendend et tam in foro ecclesiastico quam civili et sub examine iudicum quorumcumque et tam per se quam per procuratorem et procuratores quem et quos constituere possint tam ad negotia quam ad lites et ante litem contestatam et post et ipsos destituendi et revocandi et officium procurationis in se resumendi et ipsos eosdem vel alios ibi ponendi et constituendi semel et

pluries et quando et quotiens et prout ipsis meis manumissoribus vel duobus eorum in solidum, ut est dictum, placuerit et videbitur faciendum; et omnia alia et singula in premissis et circa premissa libere faciendi et exercendi quicumque in eisdem invenerint facienda et que ego in eisdem facere possem si viverem et adessem. In primis autem, et ante omnia, volo et mando iniurias meas restitui et debita mea persolvi simpliciter et de plano, notitie et arbitrio dictorum meorum manumissorum et secundum quod probari poterunt vel hostendi per testes, instrumenta aut quelibet alia legitima documenta ad que solvenda et restituenda obligo omnia bona mea. Et eligo sepulturam meam in cimiterio fratrum minorum Gerunde et volo et mando quod in fine meo habitus dictorum fratrum minorum michi et cum dicto habitu corpus meum tumuletur. Et primo dimitt[ur]o inter ecclesiam et clericos de Occulostricto, iure sepulture mee, quatuor solidos monete Barchinone de terno vel prout per michi similes est ipsius ecclesie et clericos in dicto loco comuniter dimitt[ur]i assuetum. Item: dimitto altaribus dicte ecclesie de Occulostricto cuilibet eorum in ornamentis eorumdem sex denarios dicte monete. Item: dimitto tortitiis ipsius ecclesie sex denarios. Item: dimitt[ur]o pro missis celebrandis in dicta ecclesia de Occulostricto pro anima mea et aliorum omnium quibus iniurius quinquaginta solidos dicte monete. Item: dimitto religioso fratri Dalmatio de Adrio de dicto ordine fratrum minorum Gerunde ad opus unius habitus quinquaginta solidos dicte monete et quod roget Deum pro anima mea. Item: dimitt[ur]o clavigerio sedis Gerunde, si me mori contigerit infra parochiam dicte sedis decem solidos dicte monete. Ita tamen quod ipse claviger cesset petere spolia mea et si forte idem claviger dicta spolia peteret privetur dictis decem solidis et habeat spolia prout de iure sibi pertineat. Casu tamen quo idem claviger dictos decem solidos velit recipere dicta spolia vendantur et pretium, quod inde habebitur, detur, amore Dei, pro anima mea notitie dictorum meorum manumissorum. Item: dimitt[ur]o comfratrie Sancti Andree de Occulostricto cuius sum comfrater ratione finis mei, decem solidos et quod regentes eandem michil aliud super bonis meis possint petere nec habere. Item: dimitt[ur]o Brunissendi, uxori mee, vestes suas meliores, scilicet, capam et cotum ad suas voluntates faciendas; dimitto etiam dicte uxori mee sub conditione subscripta centum solidos dicte monete: ita tamen quod ipsa uxor mea cum dictis centum solidis se reputet contentam de lucro seu augmento nuptiali contento in nuptialibus instrumentis inter me et ipsam confectis et cum dictis centum solidis de dicto lucro seu augmento finem et diffinitionem faciat heredi et manumissoribus meis; alioquin nisi de dicto lucro seu augmento nuptiali cum dictis centum solidis ipsa uxor mea finem faceret, privetur centum solidis antedictis. Item: dimitto uxori Michaelis Rubei, tabernarii Gerunde, viginti solidos et quod rogent Deum pro anima mea. Item: dimitt[ur]o Brunissendi, ancille venerabilis magistri Guillelmi Culltellarii, fisici Gerunde, que fuit oriunda de Occulostricto decem solidos et quod roget Deum pro anima mea. Item: dimitt[ur]o cuilibet dictorum meorum manumissorum pro labore huiusmodi manumissorie decem solidos; preterea ad honorem Dei et gloriose Virginis Marie eius matris et in remissionem peccatorum meorum volo et mando quod singulis annis perpetuo fiat anniversarium pro anima mea in ecclesia de Occulostricto tali scilicet die quali ego

fuero ab hac luce sublatus, et hoc per clericos dicte ecclesie de Occulostricto. Ita videlicet quod clerici dicte ecclesie singulis annis perpetuo, tali scilicet die, quali ego fuero ab humanis exceptus, celebrent quilibet eorum missam defunctorum pro anima mea et pro animabus etiam parentum meorum et omnium fidelium defunctorum, ad quod quidem anniversarium singulis annis, ut est dictum, faciendum perpetuo et celebrandum dono, donatione pura et irrevocabili inter vivos, duas migerias frumenti boni, pulcri, sicci et nitidi ad mensuram de Monellis, annuales et rendales, quas de presenti inpono et assigno cum iure emparandi in et super quadam fexia terre vocata Ça Garriga quam pro libero et francho alodio habeo et possideo in dicta parochia de Occulostricto prout affrontant ab oriente in honore Cilie Bade de Occulostricto, a meridie et ab occidente in honore Francischi Rulli dicte parochie, a circio in camino publico. Itaque, sacrista dicte ecclesie de Occulostritto, qui nunc est et qui pro tempore fuerit, recipiat et habeat singulis annis, perpetuo in festo sanctorum Petri et Felicis e tenetore seu tenetoribus dicte fexie terre et super ipsa eadem fexia terre, dictas duas migerias frumenti et de eis faciat et fieri faciat bene et complete dictum anniversarium et habeat idem sacrista semper pro cessatione dicti frumenti empara et ius empare sine tamen tertiis, laudimiis et foriscapiis et alio directo dominio in et super dicta fexia terre ipsamque possit semper pro cessatione dictarum duarum migeriarum frumenti emparare et emparas *frattas* habere et extorquere iuxta consuetudinem huius terre. Ego enim dictam fexiam terre de presenti ad predictam obligo, assigno, et astringo pleno iure prout melius ad bonum et sanum intellectum dicti sacriste et clericorum de Occulostritto, qui nunc sunt et pro tempore erunt, possit intelligi sive dici et hoc in posse notarii infrascripti tanquam publice persone, nomine omnium quorum interest et intererit in futurum, legitime stipulantis et recipientis. Item: ad honorem Dei et totius curie celestis et signanter ob reverenciam et honorem beate et gloriose Virginis Marie, dimitto candeale Beate Marie de Occulostricto duas migerias frumenti boni, pulcri, sicci et nitidi ad dictam mensuram de Monellis annuales, rendales et censuales quas inpono et dicte candeale et eam regentibus asigno et dono perpetuo in et super quodam campo terre quem pro libero et francho alodio habeo et possideo in loco de Foneyeriis et vocatur Camp de Merdançan, prout affrontatur ab oriente in honore Arnaldi a meridie in honore d'En Roffin, ab occidente in honore Iohannis Carreras, circio in rriaria de Adaron. Itaque regentes dictam candelam habeant et recipiant deinde singulis annis perpetuo in festo sanctorum Petri et Felicis in et super dicto campo terre cum iure empare, sine tamen tertiis, laudimiis et foriscapiis et alio directo dominio, dictas duas migerias frumenti ad dictam mensuram de Monellis annuales et censuales et possint pro cessatione earum emparare dictum campum terre et emparas fractas habere et extorquere iuxta consuetudinem huius terre. Et quicumque tenetores dicti campi teneantur singulis annis perpetuo in dicto festo et habeant dictas duas migerias frumenti dicte candeale et regentibus eandem solvere et prestare, quoniam ego dictum campum terre ad ipsas duas migerias frumenti annuales et censuales, cuius iure empare, ut est dictum, dicte candeale et regentibus eandem obligo et astringo, pleno iure perpetuo, prout melius ad bonum et sanum intellectum regentium dictam candelam possit intelligi sive

dici et hoc in posse notarii infrascripti, tanquam publice persone, ut supra stipulantis et recipientis, preterea confiteor et recognosco me teneri ecclesie de Occulosstricto in quadringentis solidis monete Barchinone de terno, quos dictus Iacobus de Fonte, sacrista dicte ecclesie frater meus, michi mutuavit de denariis anniversariorum dicte ecclesie de quibus feci dicto fratri meo debitorium instrumentum et in eodem instrumento latius continetur. Quosquidem quadringentos solidos volo et mando solvi de bonis meis. Recognosco etiam quod teneor dicto Francisco Andree, clerico sedis Gerunde, in sexaginta sex solidis Barchinonenses quos dictus Franciscus michi gratis et bono amore mutuavit in pecunia numerata quosque volo et mando sibi de bonis meis solvi et pactari in omnibus vero aliis bonis meis, mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, iuribus, actionibus et demandis michi ubique pertinentibus et pertinere debentibus, nunc vel in futurum qualicumque ratione vel causa propter hec de quibus superius sum testatus, instituo et facio michi heredem universalem opus ecclesie ordinis fratrum minorum Gerunde et quod fratres dicti ordinis regent Deum pro anima mea et signanter quinque fratres dicti ordinis, singulis annis, perpetuo tali scilicet die quali ego migravero ab hac luce, teneantur celebrare scilicet quilibet eorum missam defunctorum pro anima mea, parentum et benefactorum meorum et omnium illorum quibus ego iniurius et omnium fidelium defunctorum, volens etiam et mandans quod morte mea servet in continenti gardianus dicti ordinis seu domus fratrum minorum scribat seu scribi faciat in missali vel alio libro seu loco eminenti dicte ecclesie diem et annum quibus ego migravero ab hac vita eo ut inde memoria perpetuo habeatur. Hec est enim ultima mea voluntas, quam laudo et concedo et volo valere iure testamenti, que si non valet aut non valebit iure testamenti, saltem volo quod valeat iure codicillorum aut alterius cuiuslibet mee ultime voluntatis quo melius de iure valere possit et tenere. Actum est hoc Gerunde nona die Octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo nono.

Signum: Dalmacii de Fonte testatoris predicti qui hoc testamentum facio, firmo firmarique rogo.

Testes vocati et rogati huius testamenti sunt venerabilis et religiosi frater Franciscus Riquerii guardianus et frater Laurentis Monerii de ordine fratrum minorum Gerunde, Gilis, apothecarius Archiepiscopatus de Tornacho, Bernardus Matioti de Villaprivo, Franciscus Pellicerii, basterius, Berengarius de Roviria, filius Berengarii de Roviria, ferrarii Gerunde et Franciscus Oliverii, oriundus de Saligia.

Ego, Guillelmus Lobeti, notarius publicus substitutus auctoritate regia B[ernard]o de Toilano, notarius Gerunde publico hec scribi feci et clausi.

In Christi nomine ego, Dalmacius de Fonte de Occulostricto, detentus egritudine de qua me mori morte timeo corporali, attendens meum testamentum fecisse et [ord]inasse in posse Guillelmi Lobeti, notarii infrascripti, nona die Octobris anno presentis, nunc autem volens aliqua in ipso testamento addere et mutare in meo bono sensu existens presentes facio codicillos. Et in primis eligo sepulturam in cimiterio ecclesie de Occulostricto, set tamen comendo corpus meum speliendum in c[imiteri]o fratrum minorum Gerunde. Itaque manumissores per me in dicto testamento electi infra viginti annos

a die obitus mei in antea proxime et continue subsequentes et completos translataverint seu translata fecerint ossa mea in dicto cimiterio de Occulostrieto. Item: dimitto Brunissendi uxori mee ultra ea per me [si]bi dimissa in dicto testamento vestes anni luctus. Itaque, post finem meum, manumissores mei faciant et facere teneantur de bonis meis dicte uxori mee vestes luctus sufficientes secundum statum suum. Item: dimitto venerabili et religioso fratri Franchischo Riquerii, guardiano fratrum minorum Gerunde, confessori meo, ad opus unius habitus quinquaginta solidos, monete Barchinone de terno, et quod roget Deum pro anima mea. Item: dimitto religioso fratri Francisc(h)o de Villalonga de dicto ordine ad opus unius habitus alios quinquaginta solidos, dicte monete, et quod roget Deum pro anima mea. Item dimitto Michaeli Rubei, tabernario Gerunde, quinquaginta solidos dicte monete et quod roget Deum pro anima mea. Et predicta omnia et singula et cetera alia omnia et singula in dicto meo testamento per me iam facto contenta et expressa laudo, approbo, ratifico et confirmo et volo obtinere roboris firmitatem. Et hec volo valere iure codicillorum aut alterius cuiuslibet mee ultime voluntatis quo melius de iure valere possit et tenere.

Actum est hoc Gerunde quarta decima die Octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo nono.

Signum: Dalmacii de Fonte predicti qui hos codicillos facio, firmo firmiter rogo.

Testes vocati et rogati horum codicillorum sunt Francisc(h)us Andree, clericus sedis, Andreas Olibe, Francisc(h)us Barceloni, sparius Gerunde, Nicholaus Terreni et Bernardus Gotarre de Locustaria.

Ego, Guillelmus Lobeti notarius publicus substitutus auctoritate regia a Bernardo de Toilano notario Gerunde publico hec scribi feci et clausi.

In Christi nomine ego, Dalmacius de Fonte de Occulostrieto, detentus egritudine de qua me mori morte timeo corporali, attendens meum testamentum fecisse et ordinasse in posse Guillelmi Lobeti notarii infrascripti nona die Octobris anno presenti, nunc autem volens aliqua in dicto testamento addere, presentes facio codicillos. Et in primis, dimitto Brunissendi, uxori mee, ultra ea per me sibi dimissa tam in dicto testamento quam in aliis codicillis per me iam factis sub condicione infrascripta totum ius quod michi ab hac die in antea pertinebit et pertinere poterit et debebit in et super bonis Elicssendis quondam prime uxoris mee vigore et occasione quorumcumque legatorum per dictam Elicssendam quondam michi factorum in suo ultimo testamento de fructibus quarumcumque terrarum et possessionum ac bonorum immobilium que fuerunt dicte uxoris mee quondam. Et predicta lego dicte Brunissendi, uxori mee, sub pacto et condicione quod ipsa uxor mea det et solvat et dare et solvere teneatur et habeat Francisc(h)o Andree, clerico sedis Gerunde, centum solidos monete Barchinonensis de terno, per hos terminos, scilicet quinquaginta solidos in festo Nathalis Domini proximo venturo et alios quinquaginta solidos in festo Pasche Domini, proximo venienti. Et dictos centum solidos dictus Francisc(h)us habeat ultra ea per me sibi dimissa in dicto testamento. Et si forte dicta uxor mea dictos centum solidos dicto Francisc(h)o Andree per dictos terminos solvere noluerit, tali casu ipsa Brunissendis careat presenti legato. Et eo casu dictus Francisc(h)us Andree habeat de bonis meis

per dictos terminos dictos centum solidos ultra sibi pro me dimissa et recognita in dicto testamento quoniam tali casu dictos centum solidos dimitto dicto Francisc(h)o et predicta et alia omnia et singula tam in dicto meo testamento quam in aliis codicillis per me iam factis et firmatis in posse notarii infrascripti, quarta decima die Octobris anno subscripto contenta laudo, approbo, ratifico et confirmo et volo valere et omnimodo obtinere orboris firmitatem. Et hec volo valere iure codicillorum aut alterius cuiuslibet mee ultime voluntatis quo melius de iure valere possit et tenere.

Actum est hoc Gerunde sexta decima die Octobris, anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo nono.

Signum: Dalmacii de Fonte predicti qui hos codicillos facio, firmo firmiter rogo.

Testes vocati et rogati horum codicillorum sunt Guillelmus Thome et Almannus Vives de Occulostricto, Michael Rubei tabernarius Gerunde, Andreas Olibe de Gerunda et Guillelmus de Nogeria de Val parochie Sancte Secline.

Ego, Guillelmus Lobeti notarius publicus substitutus auctoritate regia a Bernardo de Toilano, notario Gerunde publico, hec scribi feci et clausi cum suprascripto in VII^a linea ubi dicitur *contenta*.

XLIII

Donació: Donació de més relíquies de les 11.000 verges a fra Guillem de Campllong, per al convent dels franciscans.

AHPF, pergami original (40,5×38,5 cm.) 2 de juny, 1364

In nomine Domini amen. Noverint universi et singuli hoc presens publicum instrumentum visuri et audituri quod sub anno nativitatis eiusdem M^oCCC^oLX^o III° indicacione secunda mensis Iunii, die penultima, hora inter nonas et vespers, constituti in mei, Guillelmi dicti Ursi, notarii publici infrascripti et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum atque rogatorum presencia religiosi viri fratres Guillermi de Campolongo et Raimundus eius socii (sic) ordinis fratrum minorum de provincia Aragonie dictusque frater Guillelmus asserens honestam dominam Dominam Loppam de Templo, magistram monasterii Sancti Maximini, Colonie ordinis Sancti Augustini, sibi dedisse et assignasse unam tibiam cum lancia perforatam Sancte Constance que fuit de socie[tate] Sanctarum Virginum undecim milium. Deinde accedentes una mecum ad religiosam matronam Dominam Ermengardam, magistram monasterii Sanctorum Machabeorum, Colonie, que scilicet confitebatur sibi ob amorem operis Dei dedisse reliquie (sic) sicut inferius continentur, videlicet capud Sancte Margaritte virginis et martiris. Item: reliquie Sancti Iuliani, regis Hispanie. Item: una costa Sancti Ieronimi (sic). Item: reliquie Sancti Valerii. Item: reliquie Sancte Odilia, regine Francie.

Item: reliquie Sancti Orien. Item: reliquie Sancti Ambrosii cardinalis. Item: reliquie Sancti Lodovici, filius regis Francie. Item: reliquie Sancti Theodosii ducis, filius regis Hispanie. Item: reliquie Sancte Helene, regine Hispanie. Item: brachium Sancti Coradi. Item: reliquie Sancte Orate, virginis. Item: brachium Sancte Agnetis, virginis et omnes predicti et predictae fuerunt de societate Sanctarum undecim milium Virginum. Post hec vero accedentes ad religiosam dominam, magistram ad piscinam extra muros Colonie, que etiam asserit et affirmat dedisse predicto fratri G[uillermo] de Campolongo propter Deum reliquias infrascriptas, videlicet tibiam Sancte Constance regine Constantinopolis. Item: brachium eiusdem. Item: duo nodi spine Sancte Agnetis virginis. Item: unum brachium et tibiam eiusdem et omnes fuerunt de societate Sanctarum undecim milium Virginum. Item: dedit sibi spatularum et tibiam et brachium ducis et ductoris Maurorum. Post hec accessimus ad religiosam Dominam Gercam de Cornu, abbatissam Sancte Clare, Colonie, et requisita ut supra asserit et affirmat dedisse predicto fratri reliquie que inferius continentur, videlicet, unum capud Sancte Fidei. Item: reliquie (sic) Sancti Astadii nobilis. Item: reliquie Sancte Pirane virginis. Item: brachium Sancti Piri ducis. Item: brachium Sancte Sponse virginis de genere regali. Item: reliquie Sancte Albine virginis cognata (sic) Sancti Maximi, archiepiscopi. Item: reliquie Sancte Sapientie nobilis virginis. Item: brachium Sancte Odilie virginis, filia (sic) regis Francie. Item: due maxille Sancte virginis de genere regis Britannie. Item: tria brachia de aliis virginibus quorum nomina ignorabat. Et omnes predicti et predictae fuerunt de societate Sanctarum undecim milium Virginum. Post hec accessimus ad quoddam collegium dominarum continentium in civitate Colonie et asserunt et affirmant dedisse predicto fratri veras reliquias, scilicet que inferius continentur, videlicet, unum frustum capitis Sancte Clemencie. Item: duo *frustra* capitis Sancte Emgardes, filia (sic) Constantis, regis Britannie. Item: aliud Sancte Benedicte. Item: aliud frustum capitis Sancte Christine. Item: aliud frustum capitis Sancti Bernardi, capellani Sancte Ursule. Item: plures dentes regine, neptis Sancte Ursule et aliqua ossa eiusdem. Item: duo nodi et una costa (sic) Sancti Adriani, episcopi. Item: spatulam Sancte Apollonie. Item: alia ossa de Sanctis Virginibus. Et predicti et predictae fuerunt de societate Sanctarum undecim milium Virginum. Post hec vero accedentes ad honestum virum, Dominum Gerlerani de Cigenbach, thesaurarium et canonicum ecclesie Sancti Gereonis, Colonie, qui etiam veraciter dixit quod dedit predicto fratri reliquias Sancti Paulini martiris, videlicet, duo brachia et unum frustum spatule, qui fuit de societate Maurorum. Item: duo brachia Sancti Maurini militis et duo ossa eiusdem. Item: reliquie Sancti Albini, martiris et unum *frustum* capitis et duo ossa eiusdem et isti fuerunt de societate Thebeorum. Post hec accessimus ad ministrum Colonie de ordine fratrum minorum et ipse asserit et affirmat predicto fratri dedisse veras reliquias de Sanctis Virginibus, videlicet, unum capud Sancte Victorie. Item: reliquias Sancte Christine. Item: tria genua et omnia fuerunt de societate Sanctarum undecim milium Virginum. Item: accessimus ad guardianum fratrum minorum, Colonie, et concessit et affirmat quod dedit unum capud Sancte Florentine, predicto fratri, et fuit de societate Sanctarum [undecim milium- Virginum, super quibus omnibus et singulis predictus frater Guillel-

mus petivit sibi per me notarium fieri publicum instrumentum. Acta sunt omnia et singula diversa presentibus Hermauno, Sartore, Iohanne, pelliffice et Gerlaco, pelliffice. Item: ad Sanctos Machabeos, Berta, custrice, Greta et Elsa, puellabus. Item: ad pistinam, Henrico pistore, Iohanne Opilione. Item: ad Sancta Gereonem, Reinardo et Lodovico, presbiteris. Item: ad Sanctam Claram, frater Richolfus de ordine fratrum minorum, Iohannes pistor et Raimundus Colono, domine abbatisse testibus ad premissa divisim vocatis et rogatis. Item: venerabilis et nobilis domina Domina abbatissa ecclesie Sanctarum undecim milium Virginum dedit predicto fratri unum capud et unum brachium et due spatule (sic) et alia ossa de Sanctis undecim milium Virgini-bus et ossum (sic) de Sancta Ecleta secundum quod apparet in quadam littera predicto fratri per dominam decanam predictae ecclesie sigillatam.

Et ego, Wilhelmus dictus Ursus publicus imperiali auctoritate necnon in curia Colonie notarius iuratus quia premissis omnibus et singulis dum sic fierent et agerentur presens instrumentum cumque omnia et singula vidi et audiui et quia arduis negociis prepeditus scribi per alium feci et rogavi signo-que meo solito et consueto signavi, vocatus ad hec specialiter et rogatus suprascripcionem ecclesie Sanctarum undecim milium factam aprobo.